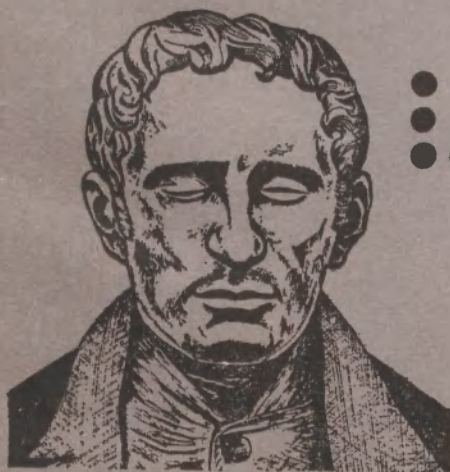

VAKOK VILÁGA

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
FOLYÓIRATA

ELŐFIZETHETŐ A
A MEGYEI SZERVEKNÉL
ÉS A VAKOK
ÉS GYENGÉNLTŐK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK
KIADÓHIVATALÁNÁL:
BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47.
TELEFON: 210-440

XLVII. évfolyam
1986 * 1. szám

I. Braille

HENTSCHEL 1906.
XII. 1.

LAK ISTVÁN

Elnökségi ülés

Szövetségünk központi elnöksége 1985. november 28-án tartotta ez évi utolsó ülését. A 13 elnökségi tag közül 12-en voltak jelen, részt vett az ülésen egy elnökségi póttag, valamint Daru Geróné hivatalvezető-helyettes, Pálffy Lászlóné párttitkár.

Dr. Jáksó László elnök ismertette a napirendi pontokat. Ezek sorában az első a vakokat foglalkoztató célvállalatok helyzetét elemezte. Előadó dr. Jáksó László, a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat igazgatója volt. E téma tárgyalásakor jelen volt Köves Gábor, a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat igazgatója is. Az írásban elkészített beszámolót Daru Geróné olvasta fel. Magyarországon a két világháború között a vakok szervezett foglalkoztatásának három bázisa alakult ki: Budapesten, Szegeden és Szombathelyen. Ma is e városokban működik az a három célvállalat, ahol látássérültek dolgoznak. A beszámoló ezután a munkahelyekkel részletesebben foglalkozott.

A Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat elsősorban a Budapesten élő vakoknak és gyengénlátóknak ad munkát,

de korlátozott számban foglalkoztat vidéki bedolgozókat is. Minden munkára váró tagtársat el tudnak helyezni. Az üzemben az évi átlagkereset összege kb. 53 000,— Ft. A vállalat fő termékei a kefefélék, ezek a teljes termelési értéknek több mint a felét teszik ki. Újabban több műszaki keféfét is készítenek, mert ezek iránt van kereslet. A másik főtermékcsoporthoz a seprűk adják, ezeknek változatlanul meg van a piaca. A seprűrészlegben 40 személy dolgozik. Ebben a műhelyben van szükség a legnagyobb fizikai erőre és a technológiai fegyelem betartására. Mivel a seprűműhelyben a legmagasabbak a követelmények, ezért a keresettek is itt a legjobbak. Az összeg többeknél eléri a havi 6—7 ezer forintot. A vállalat seprűüzeme a budapesti igény felét ki tudja elégíteni.

Sajnos seprűkészítésre ma már nem jelentkeznek látássérült fiatalok. A vállalat szövőüzemében 30 automata szövőgépen dolgoznak. Ebben a műhelyben is több új terméket állítanak elő.

A kooperációs műhelyben szinte teljes egészében bér-

munkát végeznek más üzemek részére.

1984 őszén a szövetség közvetítésével egy új munkát kezdtek el, a horgászelőtétek kötését és csomagolását osztrák exportra. E munkát bedolgozók végzik. A vállalat saját erőből kb. 8,5% bérfejlesztést tudott megvalósítani. Továbbra is jelentős állami támogatást kap az üzem. A vállalat létszáma nem csökkent, de gondot jelent, hogy a fiatalok csak kevesen mennek a gyárba dolgozni. A vállalat komoly erőfeszítéseket tesz továbbképzésre, az élet- és munkakörülmények javítására. 1984-ben elkezdték az üzemben a szakmunkásképzést.

A vállalat munkáját nagymértékben segítik a szocialista brigádok, 9 ilyen kollektívájuk van.

A Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat a megye és a város területén élő megváltozott munkaképességű embereknek ad megélhetési lehetőséget. Az üzem bővítése 50 millió forintba került, felújítását a közelmúltban fejezték be. E beruházás új munkahelyek létesítését és a dolgozók szociális körülményeinek javítását tette lehetővé. A dolgozók jogi létszáma a nyugdíjas bedolgozókkal együtt összesen 750. Az üzemben a fonamentalás mellett a kötődében felsőruházati cikke-

BUÉK 1986

Szövetségünk Központi Elnöksége, lapunk szerkesztősége, valamennyi munkatársa és a nyomda dolgozói minden olvasónak jó egészséget, sikerekben gazdag boldog új esztendőt kívánnak

ELNÖKSÉGI ÜLÉS

(Folytatás az 1. oldalról)

ket, kötött ruhákat és fehérneműket is gyártanak. Horgoló részlegük bedolgozókat foglalkoztat. Legutóbb 7%-os bérfejlesztést tudtak megvalósítani. Az üzemben az évi átlageresztet kb. 50 000,— Ft.

A Vas megyei Vegyipari Vállalatnál 101 látássérült dolgozik, ez a szám a teljes létszámnak a 40%-a. A vállalat kefe- és seprűüzemében dolgoznak a vakok és gyengénlátók.

Papíripari részlegük is van. Az üzemben a megváltozott munkaképességű dolgozóknak 1985 első felében 9%-kal több bért fizettek ki, mint 1984-ben.

A célvállalatok termékeinek a piacokon kedvezőbb értékesítési feltételeket kellene biztosítani. A tájékoztató után Köves Gábor szóbeli kiegészítése következett. Ezután a beszámolót a testület széleskörben megvitatta.

Több gazdasági, kulturális és szociális jellegű témában tettek fel kérdéseket a résztvevők. Néhányan javasolták, hogy szorosabb kapcsolatot kell teremteni a vállalatok és a szövetség között.

Alapos vita után a testület a beszámolókat elfogadta.

A második napirendi pontban az ellenőrző bizottság számolt be a végzett munkáról, illetve a jövő évi tervekről. E pont tájékoztatóját Nagy Ernő, az ellenőrző bizottság vezetője tartotta. A tárgyaláson jelen volt Koch József, a bizottság tagja, a szövetség Győr-Sopron megyei szervezetének elnöke és Nyúl Győző, a szövetség szak szervezeti bizottságának titkára, a szakmai csoport főelőadója. A minden részletre kiterjedő ismertetés után mélyreható vita következett.

Az utolsó napirendi pontban bejelentéseket hallgatott meg a testület, majd az ülés az elnök zárszavával ért véget.

DR. BÓDI ISTVÁN

Német vakügyi delegáció látogatása Magyarországon

Az NDK-ban működő Vakok és Gyengénlátók Szövetsége elnökével folytatott előzetes megbeszéléseknek megfelelően 1985. október 14—19 között az ottani társszövetség háromtagú delegációja tartózkodott hazánkban.

Az NDK-beli társszövetséggel évtizedek óta szoros kapcsolatunk van, elég csak az 1957-től érvényben levő csere-üdületési megállapodásra utalni.

A küldöttséget dr. dr. Helmut Pielasch elvtárs, a szövetség elnöke vezette. Résztvett a tapasztalatcsere-látogatáson Arndt Thielm, a központi elnökség titkára és Dieter Nagel, a Gyengénlátók Iskolájának igazgatója Nord-Klosterből.

Október 14-én — megérkezésünket követően — a szövetség tevékenységéről kaptak részletes tájékoztatást. A nyitó megbeszélés után rövid kultúr-műsort hallgattak meg a Landini-együttes és néhány szólísta közreműködésével.

További programjukban megtekintették a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalatot, valamint a Fővárosi Kefe- és Seprőgyártó Vállalatot. A célvállalatoknál a két igazgató: dr. Jáksó László és Köves Gábor elvtárs részletes tájékoztatót adott a vállalatok megal-

Meghalt Anders Emánuel Arnör

Gyászírt tartalmazó levelet kaptunk Svédországból, Stockholmból.

A svédországi szövetség arról tudósított bennünket, hogy Anders Emanuel Arnör úr 1985. november 28-án szívroham következtében, váratlanul meghalt.

Temetése december 12-én volt.

Halálával a vakügyi nemzetközi szervezetet nagy veszteség érte. Mintegy negyedszázada tevékenykedett a va-

kok nemzetközi ügyeinek előre vitelében. Az 1984-ben Riadban megalakult Vakok Világszövetsége küldötteinek testülete az új szövetség tiszteletbeli tagjai sorába választotta.

A Svéd Vakok Szövetségét és a Vakok Világszövetségét ért veszteség okozta gyászban együttérző részvétellel osztozunk.

(Dr. Bódi István)
főtitkár

kulásáról, fejlődéséről, a különböző gyártmányprofilokról. Ez utóbbiaknál a termelési értékeket is ismertették. A két vállalat megtekintése után azok működéséről, a korszerű helyiségekben folyó termelőtevékenységről elismeréssel szölkáltak a látogatók.

Vendégeink résztvettek a fehér bot nemzetközi napja alkalmából rendezett szövetségi tudományos ülésen is.

Az előadásokat tolmács közvetítésével hallgatták; tudományos tevékenységünket figyelemreméltónak értékelték.

Látogatást tettek továbbá a Budapesti Gyengénlátók Általános Iskolájában. A felnőttvédelmi szociális gondoskodás további tanulmányozása céljából meglátogatták a Budapesten működő Vakok Állami Intéze-

tét és a Szegeden működő Vakok Csongrád megyei Szociális Otthonát. Az intézetek igazgatói: Dorkó Györgyné és Lázár Sándorné részletes szakmai tájékoztatásai után az intézeteket is megtekintették.

Október 18-án, tapasztalataikat záró megbeszélésen mondták el. Kívánságukra bemutatottak a Braille-nyomdát és a két könyvtárat is.

Megállapításuk szerint a magyar szövetség jól és eredményesen tevékenykedik a tagság érdekében. Pielasch elnök elvtárs szövetségünkötől 1986. évi látogatásra négytagú magyar delegációt hívott meg. Az időpontot levelezés útján később határozzuk meg.

Itt tartózkodásuk után a vendégek 1985. október 19-én utaztak el Budapestről.

kül- és belpolitikai eseményekkel foglalkoztak.

Ezután a körzeti csoportok elnökei számoltak be körzetük egyéves munkájáról. Foglalkoztak az elért eredményekkel, beszéltek a gondokról is. Az előadók külön méltatták a Somogy megyében élő vakok és gyengénlátók életét bemutató kiállítást. Köszönetet mondtak a megyei szervezet elnökének, aki a kiállítás anyagát összegyűjtötte és közkinccsá tette.

Az elnöki beszámolókat hozzászólások követték. A szép számban megjelent tagtársak közül többen is felszólaltak, főként közlekedési, szociális, kulturális és egyesületi kérdésekkel foglalkoztak.

Marcaliban e sorok írója mondott ünnepi beszédet. Először a vakokról való gondoskodásról, az intézményes oktatásról adott áttekintést.

A világon elsőként Párizsban alakítottak oktatási intézményt vakok számára 1784-ben. Majd Louis Braille életével és munkásságával foglalkozott. Különösen hangsúlyozta a Braille írás ismeretének fontosságát minden vak ember számára. Ezután ismertette a magyarországi vakok sorsának alakulását. Szólt a szövetség, a Homérosz Kórus megalakulásáról, jelentőségéről. Beszélt lapunk létrejöttéről, rendkívül fontos szerepéről. A továbbiakban a megyei szervezet, a körzeti csoportok és a marcaliak munkájáról szólt. A Marcali Körzeti Csoportot először Ihász Kovács Éva (dr. Bokor Rudolfné), az ismert vak költőnő irányította, most Gellért Istvánné az elnök.

Megyei szervezeteink életéből

A KÖRZETI CSOPORTOK TAGGYÜLÉSEI SOMOGYBAN

A megyében működő körzeti csoportok a barcsi kivételével, szeptember hónapban tartották ez évi taggyűléseiket. Barcon augusztus 26-án a művelődési házban volt az esemény. Kaposvárrott 16-án, a Latinka Sándor Művelődési Központban; Nagyatádon 19-én, a Gábor Andor Művelődési Házban tartották a gyűlést. A siófokiak Hévízen, a Pedagógus Üdülőben találkoztak a taggyűlésen. Végezetül Marcaliban, a Művelődési Központban 24-én jubileumi taggyűlés volt,

mert ez a körzeti csoport az idén ünnepelte tízéves fennállását.

Valamennyi helyszínen a megyei szervezet elnöke, e sorok írója vezette le a taggyűlést. A bevezető üdvözlés után mindenütt volt rövid műsor, amelyben diákok és sorstársak verseket és dalokat adtak elő. A taggyűléseken a szervezet vezetősége mellett részt vettek a helyi tanácsok, párt- és társadalmi szervezetek, szociális intézmények és a patronáló brigádok képviselői.

Az elhangzott műsor után Kaposvár kivételével mindenhol volt politikai tájékoztató, amelyben az előadók aktuális

Megyei szervezeteink . . .

(Folytatás a 3. oldalról)

Az ünnepi beszéd után Jádi Béláné a Marcali Városi Tanács Szociálpolitikai csoportjának főelőadója Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetést adott át Gellért Istvánnénak a körzeti csoportban végzett eredményes jó munkájáért.

A taggyűléseken az elnök végezetül köszönetet mondott a tanácsok, a párt és társadalmi szervek, a patronáló brigádok áldozatos segítő munkájáért.

Csik Lajos

ÜNNEPSÉGEK A FEHÉR BOT NAPJÁN

Október 15-én, a fehér bot nemzetközi napja alkalmából országsszerte tartottak ünnepségeket szövetségünk megyei szervezetei és körzeti csoportjai. A rendezvényeken jelen voltak szövetségünk területi szervezeteinek vezetői, a helyi tanácsi, párt, és társadalmi szervezetek képviselői. Részt vettek az ünnepségeken az egyesületeket patronáló intézmények és üzemek szocialista brigádjainak küldöttei is. Több helyszínen ott voltak a hallás- és mozgássérültek helyi vezetői és tagjai is. Október az idős emberek hónapja is, ezért több helyen a látássérültek és az idősek részére együtt tartották meg a rendezvényt. Néhány ünnepségről kaptunk tudósítást. Így Somogyból Csik Lajos, Makóról Barna Mihály, és Szabolcs-Szatmár megyéből Szabó József küldött beszámó-

lót. Írásunkat az említett szerzők jelentése alapján állítottuk össze.

ÜNNEPSÉG CSURGÓN

A Somogy megyei Szervezet Nagyatádi Körzeti Csoportja Curgón a Hazafias Népfront klubhelyiségében rendezett ünnepséget a fehér bot napján. Végh István, a körzeti csoport elnöke üdvözölte a megjelenteket. Ezután dr. Szél Károly tartott előadást a szemet is károsító cukorbetegségről, az érrendszeri betegségekről, utána több kérdés hangzott el. A következőkben Csik Lajos, a megyei szervezet elnöke tartott ünnepi beszédet. Bevezetőjében elmondta, hogy e napon sok szó esik a vakokról. A rendezvények, a találkozók a látássérültekre irányítják a látók figyelmét. Beszéde további részében a vakok helyzetével foglalkozott, kérte, hogy a látók ne sajnálják, ne csodálják a vakokat, hanem segítsék őket a közlekedésben és a munkájukban. A találkozókon és mindenütt tájékoztatni kell a látókat a vakok helyzetéről és életéről.

FEHÉR BOT ÉS ÖREGEK NAPJA MAKÓN

A vakok és gyengénlátók Csongrád megyei Szervezetének Makói Körzeti Csoportja és a Városi Tanács Szociálpolitikai Csoportja ünnepséget tartott Makón a Korona Szállóban a látássérültek és az idős emberek részére. A megnyitó után a helyi Bartók Béla Zenei Általános Iskola diákjai ének- és

zeneszámokkal köszöntötték az ünnepség résztvevőit. Majd a makói Kun Béla Általános Iskola Mici-Mackó Szakkörének tanulói mutatták be műsorukat.

Ezután Sajtos László a Városi Tanács Szociálpolitikai Csoportjának főelőadója mondott beszédet. Elmondta többek között, hogy a helyi tanács és a társadalmi szervezetek mindent elkövetnek, megtesznek a látássérültek és az idős emberek érdekében. Majd beszélt az elért eredményekről és válaszolt a jövőre vonatkozó elképzeléseket.

Ezt követően dr. Jáksó László szövetségünk és Csongrád megyei szervezetünk elnöke mondott ünnepi beszédet. Szólt a fehér bot jelentőségéről, használatának fontosságáról. Majd a szövetség helyzetéről, szerepéről szólt.

Szekeres Mihály a körzeti csoport vezetősége nevében mondott köszönetet a tanácsi és társadalmi szerveknek a segítségért és azért is, hogy a jelenlevőket ebéden látták vendégül. Ebéd alatt és után a helyi ÁFÉSZ Maros Citerazene-kara szórakoztatta a megjelenteket. Majd baráti beszélgetés, társalgás következett.

RENDAHAGYÓ ÜNNEPSÉG NYÍREGYHÁZÁN

Szövetségünk Szabolcs-Szatmár megyei Szervezete az egyesület klubhelyiségében ünnepelte a fehér bot napját. Az ünnepséget megelőzően baráti beszélgetés folyt izlésesen díszített fehér asztalok mellett a sorstársak és a megjelent patronálók között.

Az ünnepi rendezvényt Szabó József, a megyei szervezet titkára (a tudósító) nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket. Majd a szervezet előtt álló feladatokról beszélt. Ezután elmondta, hogy a fehér bot nemzetközi napja alkalmából a Magyar Rádió Nyíregyházi Stúdiója riportot készített a megyei szervezet tevékenységéről. Ebben a titkár tájékoztatót adott az egyesületi életéről, a szervezet létszámának alakulásáról, a szövetség célkitűzéseiről, a tagságnak nyújtott szolgáltatásokról, de szólt a problémákról is. Felhívta a látók figyelmét, hogy környezetükben segítsék a fehér bot viselőit. Az elhangzott riportot a sorstársaknak felvételről le fogják játszani. Szabó József ezután kulturális kérdésekről beszélt. A következőkben a Landini Vegyeskar Kovács László karnagy vezetésével népdalcsokrokat adott elő. A dalok között szavalatok hangzottak el, Nagy György, Proksa János és Mészárosné Papp Erika előadásában. Nagy sikere volt Tóth László harmonikaszóljának is. A hallgatóság tapsviharral jutalmazta a szép műsort.

Ezt követően Orosz Szilárd nyugalmazott főiskolai tanár tartott ünnepi beszédet. Elmondta többek között, hogy a rokkantak nemzetközi éve (1981) óta a társadalom jobban odafigyel a vakokra és más fogyatékos emberekre. Azonban a látók véleménye a vakokról nagymértékben múlik a látás-sérülteken is. A vak ember a látás hiányát erős akaratral le tudja küzdeni, a hiányzó ér-

zékszervet is lehet pótolni. Végül vakok és látók összefogásáról beszélt.

A beszéd után a titkár köszönetet mondott a megjelenteknek, a patronáló brigádok képviselőinek, valamint a szervezet két adminisztrátorának, Vágó Ágnesnek és Szegfű Lászlónénak az ünnepség sikeres megrendezéséért. Utána baráti beszélgetés következett, amelyben több szocialista brigád képviselője is szót kért. A jó hangulatú találkozó a késő esti órákig tartott.

KIÁLLÍTÁS SOMOGYBAN

Magyei szervezetünk vezetősége kiállítássorozaton mutatta be a szervezet fennállása alatt megtett utat. Minden körzeti csoport székhelyén láthatták az érdeklődők „A somogyi vakok és gyengénlátók szervezetének 25 éve számokban és képekben” című kiállítást.

A gyűjtemény anyagát Kaposvárott a Latinka Sándor Művelődési Központban 1985. június 16-tól, Barcson a Művelődési Központban augusztus 26-tól, Nagyatádon a kórházban szeptember 23-tól, Siófokon a Sió Áruházban október 12-től, Marcaliban a néphadsereg Helyőrségi Művelődési Otthonában november 18-tól láthatta a közönség. Valamennyi megnyitó rendezvényen e sorok írója, megyei szervezetünk elnöke üdvözölte a számban megjelent érdeklődőket. Mindenütt volt műsor, amelyben diákok és felnőttek is szerepeltek, versekkel, ének- és zeneszámokkal.

A kiállításokat az egyes városokban egy-egy közismert, köztisztelőben álló személyiség nyitotta meg. A szónokok elismerő szavakkal méltatták, értékelték a kiállítást. Hangsúlyozták: „Olyan dokumentumokat látunk itt, amelyek bepillantást engednek a látássérültek életébe és munkájába. Feltárul előttünk az a töretlen akarat, amely bennük van, láthatjuk összefogó tevékenységüket, kulturális munkájukat. Ismerjük meg értékeiket, jó szándékkal, figyelmességgel segítsünk nekik. Odafigyeléssel, törődéssel könnyíthetünk sorukon.” A kapuvári ünnepségen a megyei szervezet elnöke a következő gondolatokkal fejezte be a megnyitót: „Nekünk e kiállítás azért jelentős, mert bemutathatjuk ezen keresztül is életünket a látók társadalmának. A dokumentumok segítségével egyre többen szereshetnek tudomást a mi társadalmunkról. E kiállítás legyen egy híd, amely összeköt bennünket”.

Csik Lajos

TUDÓSÍTÁS TOLNA MEGYÉBŐL

Szerkesztőségünkben örömmel olvastuk a tudósítást, amelyben „Tolna megye is jelentkezik”. Szívesen adunk helyt lapunkban a kis írásnak. Hiszen a megyékből érkező hírek, tudósítások, beszámolók nyomán bepillantathatunk a területeken folyó egyesületi életbe, munkába. Az írások alapján kedves olvasóink képet kapnak a szervezetekben történő eseményekről. Reméljük,

Megyei szervezeteink...

(Folytatás az 5. oldalról)

hogyan Tolnából a továbbiakban is érkezik tudósítás egy-egy fontos eseményről (ünnepség, rendezvény, kirándulás), amely a szervezetben nagy jelentőséggel bír.

Október hónapban két fontos rendezvény is volt szervezetünkben. Ez évi taggyűlésünket 9-én tartottuk meg. Erre az évenkénti eseményre sorstársaink mindig nagy örömmel jönnek el. (Erről lapunk már beszámolt.)

Az idei évben utolsó kirándulásunkat Paksra szerveztük a hónap 28. napján. Egy vidám társaság érkezett autóbusszal Paksra. Ot megyei szervezetünk elnökhelyettese,

Schönweic József egy kis csoporttal várt bennünket. Majd bemutatta a várost. Ezután a konzervgyárba mentünk. Az üzem egyes részlegeit Ferenczi János és két hölgy kíséretében tekintettük meg. Majd a kultúrterembe mentünk, ahol terített asztalokon a legfinomabb befőttek vártak ránk. Üzemlátogatás után a MÁV Múzeumba mentünk, ahol régi vasúti járműveket és eszközöket ismerhettünk meg. Azon a napon sajnos nagyon hideg, ködös idő volt, ezért a program a tervezettnél rövidebbre sikerült. Ennek ellenére mindenki igen jól érezte magát. Az ehhez hasonló kirándulások mindig nagy élményt nyújtanak tagtársainknak.

Nagy Györgyné

tyás zenetanár Debussy- és Schubert-műveket játszott a tőle megszokott szép és színvonalas előadásban. Az ünnepség után beszélgetés, tánc következett, amelyhez a zenét Rózsahegyi Sándor szolgáltatatta harmonikán.

Barna Mihály

Tudósítás szövetségünk szervezeteinek 1985. évi taggyűléseiről

A hazánk felszabadulása óta eltelt négy évtized során szövetségünk országos szervezetté épült ki. Megyei szervezeteink az adott tárgyi és személyi feltételek mellett nagyszerű eredményeket értek el a tagság összefogása, mozgósítása, rehabilitációja és gondozása érdekében. Szervezeteink eredményei túlnyomó részben az áldozatkész társadalmi munkánk alapultak. A leírtak alapján bátran elmondhatjuk, hogy hazánkban sok lelkes, áldozatkész ember összefogása nyomán szövetségünk jelentős fejlődésen ment át. Az is megállapítható viszont, hogy maximális erőfeszítéseink ellenére még mindig nem érvényesül teljesen hazánk egész területén szövetségünk munkájának kisugárzása minden látássérült emberre, mert az adott személy lakókörnyezete, a vakság bekövetkezésének időponja, az egyén személyisége, a képzettség és az igény szint, a szociális környezeti tényezők, a vakokkal kapcsolatos osztársadalmi szemlé-

NOVEMBER 7-I ÜNNEPSÉG SZEGEDEN

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 68. évfordulója alkalmából ünnepséget tartott Csongrád megyei szervezetünk november 7-én Szegeden, a szervezet helyiségében. A rendezvényen a szegedi sorstársak mellett ott voltak a hódmezővásárhelyi és a makói körzeti csoport tagjai közül is néhányan.

A magyar és a szovjet himnusz elhangzása után Suti Lajos, a megyei szervezet titkára köszöntötte a megjelenteket. Ezután dr. Jáksó László, szövetségünk és megyei szervezetünk elnöke mondott ünnepi beszédet. A szónok bevezetőjében felidézte a 68 évvel ezelőtti forradalom fontosabb

eseményeit, a szocialista forradalom jelentőségét, hatását méltatta. Ezután hazánk helyzetéről beszélt, majd megemlékezett a Szegedi Fonalfeldolgozó Vállalat fennállásának 32. évfordulójáról. Áttekintést adott az üzem fejlődésének fontosabb állomásairól. Szólt az elért eredményekről, sikerekről, de a gondokat sem hallgatta el. Jelentős eredményként említette a a befejezéshez közeledő üzembővítést, felújítást. Jelentősen javul a vállalat szociális ellátottsága. Végezetül a jövő feladatairól beszélt.

Ezután műsor következett, amelynek szövegíróje Rózsahegyi Sándor volt. Az ünnephez illő versek hangzottak el, amelyeket Klimász Sándorné, Áchim Mária és Rózsa István mondtak el. A műsorban Farkas Má-

let a munka eredményességét nagy mértékben befolyásolják. Természetes, hogy nagyszerű eredményeink ellenére, szövetségünk munkájának minőségét számos területen tovább kell javítani. E törekvésünk megvalósításában elengedhetetlenül szükségesek az alábbiak:

— Szövetségünk bevonása a látássérülteket érintő jogalkotói munkába.

— Szövetségünk képviselőjének bekapcsolódása más országos és megyei intézmények, szervezetek tevékenységébe.

— Mindent el kell követni a szövetség optimális létszámellátottsága, bérszínvonala és a megyei szervezetek személyi és tárgyi feltételeinek javítása, illetve fejlesztése érdekében.

— Szövetségünk eredményeinek fenntartása és fejlesztése céljából nagy gondot kell fordítani a káderutánpótlásra a tagtársak körében, hogy a megfelelő képességű és felkészültségű emberek aktívan bekapcsolódjanak a vakügy érdekében végzett munkába.

— Folyamatosan dolgozni kell a munkaképes emberek elhelyezése, foglalkoztatása, a munkaválalás, az egyéni életvitelt megkönnyítő segédeszközök körének bővítése és a közlekedésbiztonság fokozása érdekében.

— Újra meg újra kezdeményezni kell a látássérültek társadalmi beilleszkedésével kapcsolatos problémák megvitatását.

— Szorgalmazni kell a látássérültek oktatásával, nevelésével, rehabilitációjával és munkába állításával foglalkozó újabb szakkönyvek kiadását.

— Tovább kell fejleszteni a látássérültekkel kapcsolatos tömegkommunikációs tevékenységet.

— Támogatni kell az arra alkalmas látássérültek főiskolai és egyetemi továbbképzését és elő kell segíteni munkavállalásuk zavartalanságát.

— Szélesíteni kell a foglalkozások körét.

— Tovább kell fejleszteni a Braille- és hangoskönyvtár átlományát és szolgáltatásait.

— Halaszthatatlanul szükséges szövetségünk Braille-nyomdájának korszerűsítése.

— Fejleszteni kell az együttműködést a rokkantak érdekében tevékenykedő szervezetekkel azokon a területeken, ahol az összérdekek kapcsolódnak, különös tekintettel a többszörösen fogyatékos emberek érdekeire.

A felsorolás korántsem teljes, hiszen például nagyon lényeges lenne a vakok zenei oktatásának, a fiatalok intenzív idegennyelv-tanításának, testnevelésének megvalósítása, szövetségünk nemzetközi kapcsolatainak további szélesítése és az így szerzett jó tapasztalatok hasznosítása számos más, sokrétű feladattal együtt.

Mindent összevetve, nyugodtan megállapíthatjuk, hogy szövetségünk a vak és gyengénlátó emberek érdekében működésének 67 éve alatt nagyon sokat tett, de munkánk intenzitását a jövőben még fokozni kell. Az újabb eredmények érdekében még több hivatástudattal áthatott ember lelkes munkájára van szükség szövetségünk hathatós tevékenységének érdekében.

Az 1985. évi taggyűlések megszervezése a megyei szervezetekkel történt előzetes egyeztetéssel és szövetségünk központi elnökségének egyetértésével történt. A küldöttértekezletek és taggyűlések az alábbi helyeken és időpontokban zajlottak le.

Csongrád megyei szervezet: Szeged, 1985. szeptember 2., a Csongrád megyei Tanács szociális otthona kultúrtermében, taggyűlés.

Békés: Békéscsaba, szeptember 3., a MEDOSZ Székház kultúrtermében, küldöttérekezel.

Bács-Kiskun: Kecskemét, szeptember 5., az SZMT Művelődési Központ nagyterme, taggyűlés.

Fejér: Székesfehérvár, szeptember 7., Pintér Károly Művelődési Ház kultúrterme, jubileumi taggyűlés.

Komárom: Tatabánya, szeptember 9., a Technika Házának kultúrtermében, taggyűlés.

Heves: Eger, szeptember 10., Technika Házának kultúrtermében, taggyűlés.

Nógrád: Salgótarján, szeptember 12., az SZMT székházának nagytermében, taggyűlés.

Szabolcs-Szatmár: Nyíregyháza, szeptember 14., a megyei könyvtár kultúrtermében, küldöttértekezel.

Hajdú-Bihar: Debrecen, szeptember 15., az Arany Bika Szálló nagytermében, taggyűlés.

Zala: Nagykanizsa, szeptember 17., az Erkel Ferenc Művelődési Központban, taggyűlés.

Győr-Sopron: Győr, szeptember 24., Ady Endre Művelődési Központ, taggyűlés.

Megyei szervezeteink...

(Folytatás a 7. oldalról)

Borsod: Miskolc, október 1., a Molnár Béla Úttörő Ház kultúrtermében, taggyűlés.

Veszprém: Veszprém, október 3., a Balaton Bútorgyár kultúrtermében, taggyűlés.

Somogy: Kaposvár, október 8., a Latinka Sándor Művelődési Ház nagytermében, küldöttértekezlet.

Tolna: Dombóvár, október 9., a Városi Művelődési Ház nagytermében, taggyűlés.

Baranya: Pécs, október 10., az Ifjúsági Ház nagytermében, taggyűlés.

Szolnok: Szolnok, október 11., az SZMT Művelődési Ház kultúrtermében, taggyűlés.

Budapest és Pest megye: Budapest, október 12., szövetségünk székházának nagykulturtermében, küldöttértekezlet.

Vas: Szombathely, október 17., a Vas megyei Tanács szociális otthonának (Vakok Intézete) kultúrtermében, taggyűlés.

*

Tagságunk a legnagyobb létszámban Hajdú-Bihar megyei szervezetünk taggyűlésén jelent meg, 576 fő. A megyei szervezetek taglétszámához képest azonban Heves megyei szervezetünkénél volt a legnagyobb az érdeklődés, ahol a gyűlésen 304 tagtárs és 56 kísérő vett részt. Örvendetes, hogy jónéhány megyei szervezetünkénél a megszokottnál nagyobb létszámban jelentek meg tagtársaink az éves taggyűléseken, így pl. Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Fejér, Győr-Sopron,

Komárom, Nógrád, Tolna és Veszprém megyékben.

A körzeti taggyűléseket megyei szervezeteink elnökségei — az alapszabály előírásainak megfelelően — a megyei küldöttértekezletek, illetve taggyűlések előtt megszervezték. Különösen jelentős volt a budapesti tagság részére tartott taggyűlés szeptember 6-án, ahol a terem befogadóképességét meghaladó létszámban jelentek meg tagtársaink. Somogy megyei szervezetünk siófoki körzete rendhagyó módon kirándulással egybekötve Keszthelyen tartotta taggyűlését, melyen 90 tagtárs vett részt. A körzeti taggyűléseken is nagy gondot fordítottak megyei szervezeteink elnökségei az ünneplőességre és örömmel nyugtázzhatjuk, hogy a helyi állami, politikai és társadalmi szervek is képviseltették magukat.

A következő részben felsoroljuk, hogy a központi elnökség tagjai és a hivatali apparátus munkatársai hány alkalommal jelentek meg a taggyűléseken és küldöttértekezleteken:

Dr. Bódi István főtktár 10, Gerdelics Ferenc szakmai csoportvezető 15, Erhartné dr. Molnár Katalin elnökségi tag 1, Lak István elnökségi tag 1, Daru Gerőné hivatalvezető-helyettes 3, Nyúl Győző főelőadó 5, Sallai Imréné előadó 14, Nyúl Krisztina előadó 5, Hanuszka József 1, Szoó Gyula 1, Godó Józsefné 1, Báthori Attiláné 1, Csák Valéria főelőadó 1 alkalommal.

Örvendetes, hogy a hatóságok, politikai és társadalmi

szervek, a helyi sajtó vagy a rádió a legtöbb megyei szervezet taggyűlésén képviseltették magukat. Ez a nagyfokú társadalmi érdeklődés egyben biztosíték is megyei szervezeteink további eredményes működésére. A hatóságok és szervezetek képviselőinek megjelenése különösen kiemelkedő volt Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Sopron, Hajdú-Bihar, Heves, Komárom és Vas megyében. Sajnos azonban a budapesti és Pest megyei szervezetünk küldöttértekezletén egyetlen egy hatósági vagy társadalmi szerv képviselője sem vett részt. Szükségesnek tartjuk azonban megjegyezni, hogy Budapest és Pest megyei szervezetünk ceglédi és váci körzeti taggyűlésein viszont a helyi hatóságok és szervezetek képviselői résztvettek.

Az eseményeket a legtöbb helyen műsor előzte meg. Hat megyei szervezetünkénél saját kultúr csoport vagy kultúraktíva, hat esetben felkért külső szereplőgárda, illetve iskola szórakoztatta a jelenlévőket, három helyen pedig saját és külső szereplők működtek közre, négy helyen nem volt műsor. Kiemelkedően színvonalas műsorral Csongrád, Győr-Sopron, Veszprém, Fejér és Tolna megyében szórakoztatták a szereplők a jelenlevő tagtársakat és vendégeket.

Minden taggyűlésen elhangzott aktuális kül- és belpolitikai tájékoztató. A nagy érdeklődéssel kísért előadásokat hat megyei szervezetünkénél a megyei, illetve városi pártbizottságok munkatársai, két esetben a megyei, illetve a városi Népfront

munkatársai, három esetben a központi elnökség tagjai, két esetben a megyei szervezet titkára, öt esetben a megyei szervezet elnökségének tagja és egy esetben felkért tagtárs tartotta. A politikai tájékoztatókban az előadók mindenütt megemlékeztek a hazánk felszabadulása óta eltelt negyven év eredményeiről és napjaink bel- és külpolitikai problémáiról, jelenségeiről. Különösen tartalmaz politikai tájékoztató hangzott el Békés, Szabolcs-Szatmár, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves, Nógrád, Komárom, Vas, Tolna és Somogy megyében. Különösen figyelemreméltó volt dr. Szabó Károly elvtársnak, a Vas megyei taggyűlésen elhangzott beszámolója. Ebben a megyében élő sorstársak körülményeinek változásain keresztül — a szombathelyi intézet és a Vas megyei Vegyipari Vállalat életének és működésének homloktérbe állításával — a problémák összefüggéseit elemzően, nagy történeti hitelességgel és stílusában is irodalmi szinten részletezte hazánk és a vakügy fejlődését. Nagyon újszerű volt Nagy György elvtársnak, a budapesti és Pest megyei szervezet küldöttterkezetén elhangzott természetes és eredeti hangvétellű politikai tájékoztatója.

Örvendetes, hogy tagtársaink részéről a viták során számos esetben visszautaltak a politikai tájékoztatóra és megnyilvánulásaik során politikai érettségükről tettek tanúbizonyságot.

A megyei szervezetek elnökségének beszámolóit túlnyomó részben a titkárok terjesztették elő. Komárom és Zala megyei

szervezetüknél a titkárok felkérésére az ügyviteli dolgozók olvasták fel az évi beszámolót. Békés megyei szervezetünk elnökségének beszámolóját előzetesen megküldték írásban a megyei küldöttek részére, így a küldöttterkezetlen csak a beszámoló szóbeli kiegészítése hangzott el. Baranya megyei szervezetünk évi beszámolójának előterjesztését újszerűen szervezték, ugyanis a szociális tevékenységről, a megyei szervezet elnökségének munkájáról, az egyesületi életről és a kulturális tevékenységről az elnökség reszortfelelősei, az általános kérdésekről, az évi munka főbb jellemzőiről, a munkába helyezésről és a további célkitűzésekről dr. Szigeti György elvtárs adott tájékoztatást.

Veszprém megyei szervezetüknél Fodor Tamás titkár február 1-től, Szabolcs-Szatmár megyei szervezetüknél Szabó József titkár augusztus 1-től látja el hivatalát. Mindketten rendkívül lelkesen, közéleti tapasztalatokkal kezdtek a munkához és az általuk előterjesztett elnökségi beszámoló nagyon alapos, részletes, hibákat és eredményeket feltáró képet adott a szervezetek munkájáról.

A referátumok jól tükrözték a különböző megyei szervezetek munkájában meglévő sajátosságokat. Foglalkoztak a munkába helyezés, a kultúrtevékenység, a szociális gondozás, az adott szervezet és a szövetség központja kapcsolatának jelentőségével. Tájékoztatást adtak arról, hogy a körzeti csoportok taggyűléseit mindenütt az előírásoknak megfelelően

megtartották és összegezték a körzeti taggyűlések tapasztalatait. A beszámolókból egyértelműen kitűnt, hogy tagságunk jelentős részének életkora a nyugdíjkorhatárt meghaladja. Ez a körülmény a szociális gondozás körében egyre fontosabb kérdéssé válik. Változatlanul nagy hangsúlyt kapott a foglalkoztatás, a munkába helyezés megnyugtató rendezése iránti igény. Örömmel értesültünk a Baranya megyei szervezet, valamint a borsodi, győr-soproni, hevesi, komáromi, hajdú-bihari és a fővárosi eleven egyesületi életről. A kulturális tevékenységben komoly fejlődést jelent, hogy a megyei könyvtáraknál is kölcsönözhetőek már hangoskönyvek. Megelégedéssel vehettük tudomásul, hogy Békés, Borsod, Budapest, Csongrád, Heves, Somogy, Szabolcs-Szatmár, Tolna megyei szervezeteinknél állandó kultúrscsoportok működnek. A rendezvények látogatottsága azonban nem kielégítő, de vidéken jobb, mint Budapesten. A szövetségünk által kiadott folyóiratokra Heves és Tolna megyében szervezik a legtöbb előfizetőt. A beszámolók foglalkoztak a központilag szervezett vakügyi segéd-eszköz-akcióval. Elismerően szóltak a vakok és gyengénlátók 1985. február 1-től érvényben levő díjmentes helyi utazási lehetőségéről, nem hallgatva el az itt-ott jelentkező kellemetlenségeket, nehézségeket sem. A beszámolási időszakban Budapesten került sor postai telefonalközpont-kezelői tanfolyamra. A legtöbb megyei szervezetnél ismertették, hogy

Megyei szervezeteink...

(Folytatás a 9. oldalról)

a vállalatok és intézmények sok esetben arra törekednek, hogy a telefonalközpont-kezelői munkakörhöz más tevékenységet is kapcsoljanak. Ilyen módon az egészségügyi miniszter 13/1983-as rendelete ellenére nagy harccal jár újabb telefonalközpont-kezelői állás megszerzése, de néha a megtartása is.

Szorgalmazzák a pontírásolvasás oktatását. E területen Budapesten, Borsod, Hajdú-Bihar és Baranya megyében születtek jó eredmények. A legtöbb megyében nagy gondot fordítanak a család- és taglátogatásokra. E tekintetben kiválóan bizonyult a Békés, Heves és Tolna megyében működő területfelelősi rendszer, melynek kialakítása érdekében több megyei szervezetünk is eredményesen munkálkodik, mint például Borsod, Nógrád és Somogy. A jubileumot ünneplő Fejér megyei szervezetünknel a beszámoló történeti visszapillantást is tartalmazott, melyből kitűnt szövetségünk munkájának jelentős fejlődése. Számos megyében szerveztek sorstársaink az év során csoportos kirándulást. Nagyszerű eredmény, hogy ezekhez a legtöbb esetben társadalmi segítséget kaptak.

Néhány megyei szervezet kivételével igen jó a kapcsolat a hatóságokkal, politikai és társadalmi szervezetekkel, vállalatokkal, szocialista brigádokkal. Különösen sok segítséget nyújt megyei szervezeteinknek a Magyar Gördülő Csapágygyár, a VIDEOTON és a MEDICOR

Vállalat. A vak gyermekek szüleivel létrehozott kapcsolat elsősorban Hajdú-Bihar megyében, de Győr-Sopron, Somogy és Tolna megyében is jó eredményeket hozott. Tájékoztatottak a tagságot a soron következő feladatokról és az ügyviteli kérdésekről is.

Szövetségünk központi elnökségének képviselői minden taggyűlésen szóltak az alábbi kérdésekről. Felszólalásaikban köszönetet nyilvánítottak a tagságnak szövetségünk boglárlelei üdülőjének új berendezésére adott önkéntes adományaiért. Elemezték azokat a gondokat és feladatokat, melyek napjainkban tagságunkat a legnagyobb mértékben foglalkoztatják. Aktívabb vakügyi társadalmi munkára kérték és buzdították a sorstársakat. Köszönetüket fejezték ki a helyi hatóságok, társadalmi szervezetek és társadalmi munkás tagtársaink szövetségünket támogató, hasznos tevékenységéért. Beszéltek szövetségünk nemzetközi kapcsolatairól és e kapcsolatok jelentőségéről. Szükségszerűen foglalkoztak az adott megyei szervezetet közvetlenül érintő sajátos problémákkal, és értékelték az elhangzott beszámolót.

A négy küldötttertekezleten és a 15 megyei taggyűlésen több mint száz közérdekű felszólalás hangzott el. Sok sorstársunk szólt egyéni problémájáról.

Bács-Kiskun megyei szervezetünk taggyűlésén a felszólalók a Vakok Világának pontírású változatában alkalmazott nagybetűjel használatát kifogásolták, segítezővel és szociális

gondozással kapcsolatos problémákkal foglalkoztak, szóltak az üdültetéssel és a helyi utazással kapcsolatos tapasztalataikról, szorgalmazták a helyközi utazási kedvezmény vakokra történő nagyobb mértékű kiterjesztését és többen személyes problémáikat is feltárták.

Baranya megyei szervezetünknel a beszámoló feletti vitában kifogásolták a „látássérült” megnevezés használatát a vak és gyengénlátó helyett. Szorgalmazták nagyértékű vakügyi segédeszközök beszerzésének támogatását, mint például az olvasókamera OTP-kölcsönrel történő megvásárlását. Kifogásolták, hogy a vakvezető kutya részére nincs biztosítva ingyenes állatorvosi ellátás és olcsón beszerezhető kutyaeledel. Elismerő köszönet is elhangzott a megyei szervezet elnökségéhez a sikeres csoportos olaszországi utazás megszervezéséért. Szorgalmazták a dohányzás kitiltását vagy adott helyiségre történő korlátozását a klubnapokon.

Békés megyei szervezetünknel a következő tagtársak szóltak fel: Köles István: a beszámoló tükrözi az egyéves munkát, de nem mindenben, mert a beszámoló elkészítése után az elnökség átiratban kereste fel a megye területén működő TŰZÉP-vállalatot, illetve telephelyeiket, hogy a tagtársak részére biztosítsák a soronkívüliséget. A tagdíj rendezésével kapcsolatban javasolta, hogy a megbízottak évente legalább kétszer keressék fel tagjainkat, beszélgessenek el velük, és így biztosan rendezni fogja mindenki a tagsági díjat.

Évről évre rendkívüli segílyre terjesztenek fel rászoruló tagtársakat. Eddig mintegy 100 000 Ft-ot osztottak ki a tanácsok, illetve az ÁFÉSZ-ek. Gratulált a szeghalmi és orosházi körzeti csoport vezetőségének a klubfoglalkozások terén végzett munkájukhoz.

Matuz Mihály az új tagnyilvántartással kapcsolatban megjegyezte, hogy az nagy megterhelést jelentett az egész apparátusnak.

Gyula sok segítséget kapott a felmérés során Dohy Zoltánétól, Mánási Miklósnétól és férjétől. A Braille írás-olvasás tanítását társadalmi munkában vállalta dr. Meskó Árpád Gyulán. A munkaverseny terén nem értett egészen egyet a családlátogatások dokumentálásával, mert sok tagtársnak nehézséget jelentett az aláírás. Az üdültetésnél igénybe lehetne venni a gyulai kempingtábort, csak időben kell felvenni vele a kapcsolatot.

Rózsa Dezsőné kérte a központi elnökséget, járjon el a SZOT-nál az orosházi örökséggel kapcsolatban, hogy a tagság Gyulán üdülhessen és nem Zalakaroson, mert az nagyon messze van és körülményes az odautazás. Továbbá, hogy az üdülésben a nem szakszervezeti tagok is részt vehessenek.

Kökényesi Pál, a Mozgássérültek Békés megyei Egyesületének elnöke a következőket mondta: „Szeretettel és tisztelettel üdvözlöm a vezetőséget, a vendégeket és a küldött tagokat. Mi hasonló sorsú személyek vagyunk, mert hiszen hasonló a gondunk nekünk is, mint Önöknek. Amint itt az

írásbeli és szóbeli beszámoló-ból értettem, igen nagy munkát végez a vezetőség a tagság szociálpolitikai ügyeinek intézése érdekében. Én magam is, és egyesületünk részéről is figyelemmel kísérjük az önök munkáját és látjuk azokat az erőfeszítéseket, melyeket a tagság érdekében az egész megyében végeznek. Sajnos azonban meg kell állapítani, hogy miniket gyengénlátókat és csökkent munkaképességűeket a társadalom egyes tagjai, hogy úgy mondjam, nem értékelnek annyira, ahogy kellene. Pártunk és kormányunk mindent *elkövet annak érdekében, hogy nekünk minél nagyobb segítséget nyújtsanak. Azonban ez a segítség a nagy tagsághoz viszonyítva csekély, de megértjük azt, hogy népgazdaságunk szociálpolitikai vonalon többet nem tud nekünk segíteni. Elismerően nyilatkozott a Békés megyei Tanács és a Békéscsabai Városi Tanács VB EÜ. Osztályának azért a segítségével, melyet a két egyesületnek nyújt. Kérte a küldöttértekezleten megjelent társadalmi szervek képviselőit, hogy a jövőben hatványozottan támogassanak bennünket. Hőgye Mihály javasolta, hogy a MÁV-nál az oktatási órákon hívják fel a kalauzok figyelmét a vak emberekkel való kapcsolatfelvételre, olyan formán, hogy a kalauz érintse meg a vak ember vállát, amikor felszólítja jegykezelésre. Továbbá megjegyezte, hogy az is kellemetlen, amikor az étteremben a pincér az asztal másik oldalán megszólal, a vak ember pedig nem tudja kihez beszél. Nem tartja

célszerűnek az összecukható fehér botot, ő a fabot mellett tanúskodott.

A küldöttértekezlet végén dr. Blahut Károlyné, a Hazafias Népfrent Megyei Bizottsága részéről Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetést adott át Vantara Andrásnak, és hozzászólását így fejezte be: „Elismerjük azokat az érdemeket, melyeket a Békés megyei Szervezet elnöksége elért, de ezek az érdemek elválaszthatatlanok személyektől, ezért ki kell emelni a megyei szervezet titkárát, Vantara András elvtársat, akit a Hazafias Népfrent Megyei Bizottsága Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetésben részesített. Ezt az önzetlen társadalmi munkát kívánja elismerni elnökségünk.”

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Szervezetünk taggyűlésén újszerű kezdeményezésként előadás hangzott el a vakok közlekedésbiztonságáról és Váradi Péterné részéről a szociális gondozásról. A vitában több tagtársunk érdeklődött az üdültetéssel kapcsolatban, és arról, hogy a postai telefonközpontkezelői tanfolyam elvégzése után milyen mértékben biztosított a munkabahelyezés. Papp Lajos, Ózd város és környékének területfelelőse munkájával kapcsolatos nehézségekről és feladatokról beszélt. Olyan, helyiségre vonatkozó igényt terjesztett elő, ahol a területén élő sorstársak hetente vagy kéthetente tudnának összejönni. Tagkönyvvel rendelkező sorstársunk 150 van ezen a területen, és állítása szerint a nem szövetségi tag sorstársak száma Ózdon és környékén kb.

Megyei szervezeteink . . .

(Folytatás a 11. oldalról)

250. Az adományozásból befo-lyó pénz önálló kezelésére is igényt tart, amiből pl. a családlátogatások alkalmával kis csomagokat tudnának összeállítani a rászoruló idős tagok számára. Szót emelt az utazási utalványok igénylésének nehézségei miatt is. Vannak idős tagok, akik utaznának, de nincs kivel megíratniuk a megyei szervezethez a kérelmet. Ezért javasolja, hogy az évi hat utazási utalványt Miskolcra küldjék ki a sorstársaknak. Hangsúlyozta a fehér bot jelentőségét. Kéri a megyei szervezet vezetőségét, hogy időben értesítsék, ha a szövetségben beiskolázás történik, ugyanezt kéri az üdültetéssel kapcsolatban is.

Mezei Istvánné beszámolt a mezőkövesdi területfelelősök eredményes munkájáról. Meltatta a megyei kultúr csoportban meglevő jó közhangulatot. A felszólalásokban felvetődött a településfejlesztési hozzájárulás alóli mentesség kérdése. Igény merült fel a Homérosz Kórus miskolci vendégszereplésére. Közlekedésbiztonsági szempontból veszélyesnek tartják, hogy a gyermekek a járdán kerékpároznak és ez a vak emberek részére nagy veszélyt jelent. Fokozott propagandát szorgalmaznak a fehér bot jelentőségének közismertté tétele érdekében. Panasz hangzott el, hogy a Közlekedési Vállalat ellenőrei és jegykezelői sok esetben nincsenek tisztában a vakok és gyengélátók helyi utazási kedvezményével, és ez számos esetben kellemetlenség forrása.

A Budapesti és Pest megyei Szervezet küldöttértekezletén a vitában 19-en kértek szót. Szigeti Sándor elismerően nyilatkozott a kultúraktívák lelkes tevékenységéről. Szorgalmazta, hogy a szövetség kezdeményezze a vakok településfejlesztési hozzájárulás alóli mentességét. Hirt Ignác kérte, hogy az elnökség egyes tagok beadványának tárgyalását is tűzze napirendre. Szükségesnek tartaná, hogy a szövetség rendelkezék saját autóbusszal. Dr. Krabóth György javasolta, hogy az elnökség beszámolója a pozitívumok mellett a negatívumokról is tájékoztassa a tagságot. Nagy Györgyné kifogásolta a pontírású Vakok Világában alkalmazott nagybetűjelzést. Kifejtette, hogy nem helyeselné, ha a vakok részére kezdeményeznék a településfejlesztési hozzájárulás alóli mentességet. Pasztler Márton kifogásolta, hogy drasztikus kifejezéseket használó írók művei is lemásolásra, felvételre kerülnek.

Ferenczi János kérte, hogy a postai irányítószámok füzeteit szövetségünk a tagság részére pontírásban készítse el. Varró Attila tájékoztatta a küldöttértekezletet a Homérosz Énekar létszám gondjairól. Erhart Józsefné dr. Molnár Katalin sérelmezte, hogy a szövetség nem konzultál a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalat illetékeivel a tagtársak munkába helyezéséről. Kovács János a boglárlellel üdültetéssel szemben különböző kifogásokat emelt. Majzik Józsefné a szövetségben működő büfével kapcsolatban fejtett ki kritikát, és

agitált a kultúrmunkába való fokozottabb részvételre. Kovács Sándor a ceglédi körzeti csoport tevékenységéről tájékoztatta a tagságot. Nagy György szükségesnek tartaná a postai telefonközpont-kezelői tanfolyam új alapokra helyezését és tájékoztatást adott a szociális aktívák tevékenységéről. Kiss János a társadalmi munka vállalását propagálta.

Csongrád megyei Szervezetünk taggyűlésén is több tagtárs szólott hozzá az elhangzottakhoz. Klimász Sándorné véleménye szerint kevés az olyan fiatal, aki szívén viseli a kultúra sorsát. Már az elmúlt évben is kértek a szövetségtől pontírásos kottákat és szövegeket, de ezeket még nem kapták meg. Javaslatot tett, hogy a szövetség helyiségeiben legyenek klubdélutánok, ahol a rendelkezésre álló technikai berendezéseket lehetne hasznosítani. Németh Istvánné a tagdíjhátralékosok nagy számáról tesz említést. Kéri azokat, akik tudnak ilyen tagról, figyelmeztessék azt, ezzel is segítve a szervezet munkáját. Tóth Miklósné hiányolja, hogy az elmúlt évben is megemlített jelzőlámpa, mely hangadással segítené a vakok közlekedését, még mindig nincs felszerelve, de az ígéretet megkapták rá. Valamint kéri, ha lehetséges, a 17-es autóbusz álljon meg a Tavasz utcánál. A budapesti vezetőséghez intézett kérdésében megemlíti, hogy a pontírású újságokban miért kellett áttérni a nagybetűk jelöléséről egy új jelölésre.

Kalmár Margit az intézeti lakók nevében mondott köszö-

netet dr. Jáksó László elvtársnak, hogy a vállalat ellátja őket munkával. Vida László, a Hallássérültek megyei Szervezetének képviselője köszöntötte a taggyűlést, és kiemelte a két szervezet jó kapcsolatát nemcsak szegedi vonatkozásban, hanem Bács-Kiskun és Békés megye területén is. A testvér-szervezetek sokat tesznek a rehabilitáció érdekében. Tóth Károly elmondta, hogy a hódmezővásárhelyi TŰZÉP-telep vezetőjével szóbeli megállapodás alapján a tagok előjegyezhetik tüzelőigényüket. További problémájukkal forduljanak hozzá bizalommal.

Fejér megyei Szervezetünk ünnepi taggyűlésén szót kért Kerkai Andorné, a Megyei Hazafias Népfront Bizottságának elnöke, aki igen meleg szavakkal méltatta a Fejér megyei Szervezet mindenre kiterjedő élénk tevékenységét.

Győr-Sopron megyei Szervezetünk taggyűlésén Pollainé Fetik Ilona sérelmezte, hogy a szövetség központjának képviselői nem vesznek részt a körzeti összejöveteleken. Kifogásolta a Braille-könyvek kölcsönzésével kapcsolatos kése delmeket, pontatlanságokat és visszasságokat.

Joó István, a Mozgássérültek Győr-Sopron megyei Egyesületének elnöke szorgalmazta a két szervezet közötti fokozottabb együttműködést. E cél érdekében szívesen vállalna személyesen is helyi szervezetünknel társadalmi munkát.

Hajdú-Bihar megyei Szervezetünk taggyűlésén a vitában felszólalók közül Geriné Jóna Ilona és Lakatos Ferencné tag-

társnők a boglárlellel üdüléssel kapcsolatos panaszait mondták el. Több felszólaló a napjainkban üzembe helyezett modern telefonközpontokkal kapcsolatos aggályait tárta a nyilvánosság elé.

Heves megyei Szervezetünk taggyűlésén Vancsai Katalin a munkába helyezéssel kapcsolatos gondokról szólt. Az egeri Szociális Foglalkoztatóban nincs megfelelő munka, és a bérezés szintje is nagyon alacsony. A telefonalközpontokban is nagyon nehéz az elhelyezkedés.

Ambrus Károly a Vakok Világában bevezetett rövidítéseket sérelmezte.

Csontos Béla a tagtársak tüzelőanyag beszerzési gondjairól beszélt. Király József véleménye szerint jó volna, ha a rokkant szervezetek megtalálnák rangjukat a társadalomban. A Szociális Foglalkoztató nehézségeiről is beszélt. Magyarázta a bérdifferentiálódást, és sajnálatosnak tartja, hogy a foglalkoztató a megyében működő vállalatoktól nem kap elég munkát.

Komárom megyei Szervezetünk taggyűlésén többek között felszólalt Mogyorósi Jánosné, a Városi Tanács szociálpolitikai főelőadója is, aki elmondta, hogy a megyei szervezetünkkel való jó kapcsolata alapján eddig is mindent megtett sorstársaink anyagi helyzetének javítása érdekében és felajánlotta, hogy tagságunk üdültetésében is igyekeznek a tanács segítségével időnként beutalókat szerezni. Ezt követően több sorstársunk szólt fel, akik különböző aktuális, jogos, a tagság többségét érin-

tő kérdésekkel foglalkoztak: pl. utaztatás, üdültetés, a tagsági igazolványok cseréje, fehér bottal járó sorstársaink gondjai, téli tüzelőbeszerzési gondok, televízió díjmentesítés és a vakvezető kutya tartásának fontossága.

Nógrád megyei Szervezetünk taggyűlésén Gyuricza András a munkába helyezés gondjairól szólt. Szorgalmazta a kulturális élet fellendítését a megyében. Helytelenítette, hogy a Braille-írásban megváltoztatták a nagybetű jelölését. Táló János a szemüvegkeretek megvásárlásával kapcsolatos nehézségekről szólt. Hanuszka József a területi megbízothálózat előnyeit méltatta, és kérte Szóó Gyula titkárt, hogy továbbra is szorgalmazzák ennek kiépítését Nógrád megye területén.

Bozó József kérte a Központi Elnökséget, hogy járjanak közben az ingyenes utaztatás távolsági járatokra történő kiterjesztése érdekében. Lőrincz István az újságelőfizetést szorgalmazta, és kérte a tagtársakat, hogy minél többen rendeljék meg a szövetségünk által kiadott folyóiratokat, szorgalmazta a tagtársak részére történő kirándulások szervezését is.

Somogy megyei Szervezetünk küldöttértekezletén Horváth Gyula és Juhász Imre a siófoki, illetve a kaposvári körzet munkájáról adott kiegészítő tájékoztatást. Horváth Péter a Csurgón tartott taggyűlés tapasztalatairól beszélt, Dékány György a társadalmi aktivitás jelentőségét hangsúlyozta.

Szabolcs-Szatmár megyei Szervezetünk küldöttértekezletén hozzászólt Kovács István.

Megyei szervezeteink...

(Folytatás a 13. oldalról)

A területfejlesztési hozzájárulás elengedéséhez kért segítséget. Elmondta a boglárlellel üdülő során észlelt tapasztalatait, és kérte, hogy szervezzenek be orvosi ügyeletet. Takács Miklós a beszámolóval egyetért, azt jónak tartja. Kiegészítésként kéri a küldötteket, hogy szervezzék a folyóiratokra az előfizetőket. Felhívja a fehér bot használatára a figyelmet. Javasolja, hogy az utazási utalványokat gyorsvonalra is igénybe vehessék a tagok díjtalanul. Ismertette a Tanárképző Főiskola kezdeményezését, kutatómunkáját. A tagdíjhátralékosokkal kapcsolatosan elmondta, hogy véleménye szerint sokkal kevesebb, mint az elmúlt évben. Javasolja a társadalmi aktívák jutalmazását. Baráth Gyuláné köszönetét fejezi ki a központnak, hogy a megyei szervezet és az össztagság érdekében országos szinten segítséget nyújt. Kéri a megyei szociálpolitikai csoportvezetőt, hasonn oda, hogy a tanácsok illetékesei a tagoknak segélykérelmek megírásához nyújtsanak segítséget. Varga Károly a beszámolót jónak tartotta. Elmondta, hogy az adminisztrációval sok gondjuk volt a személyi számok megszerzése tekintetében. A helyi tanáccsal olyan egyezséget kötöttek, hogy a tanácsi dolgozók leírják a vakoknak a segélykérelmet. Úgy érzi, hogy az összetartás a tagok között romlott Fehérgyarmaton. Gond van a munkahelyekkel, nem tudnak telefonközpontba tagokat beállítani.

Tóth Mihály elmondja, hogy Újfehértó községben több mint 40 személy kapja a vakok személyi járadékát, de ezekből csupán 10-en tagjai a szövetségnek. Nagyobb propagandát kell kifejteni a jobb szervezetség érdekében.

Szolnok megyei Szervezetünk taggyűlésén Főrizs László a karcagi körzet munkájáról, összejöveteleiről beszélt röviden. Sipeki Mátyásné szociális otthoni problémákról panaszkodott. Ér Istvánné a tagság nevében köszöni a sok szép rendezvényt. Palásti Tibor a vakok személyi járadékának megadásáról és a nyugdíjazási lehetőségekről érdeklődött.

Tolna megyei Szervezetünk taggyűlésén felszólalók főleg személyes problémáikkal foglalkoztak.

Vas megyei Szervezetünk taggyűlésén Meggyes Jánosné örömeinek adott kifejezést, hogy a központi Hangoskönyvtár részéről pontos és udvarias kiszolgálásban részesült, és elmondta, hogy nagy segítséget ad a vakok számára a kultúralódáshoz, mert a könyvtár gazdag állománya lehetővé teszi a sokirányú tájékozódást. Annak a kívánságának adott kifejezést, hogy szükséges lenne olyan klubszerű helyiség biztosítása, ahol a sorstársak gyakrabban találkozhatnak egymással és kicserélhetnék gondolataikat, Szőke Pál hasznosnak és elég jónak tartja a Hangoskönyvtár anyagát és működését. A Braille-írásban történt módosítások felülvizsgálását javasolja, különös tekintettel a 6-os pont használata helyett alkalmazott 4-es 6-os pont

használatát, mert ez erősen zavarja az olvasókat.

Veszprém megyei Szervezetünk taggyűlésén a tagok részvétele nagyon élénk volt. Sok hozzászólás, kérdés hangzott el, különösen a segédeszközökkel kapcsolatban. Beóthi József a Vakok Világa pontírású kiadványában alkalmazott új nagybetűjelet kifogásolta.

Zala megyei Szervezetünk taggyűlésén Szarvas Tiborné munkaügyben, Ferenczi Pálné, Katona József, Zanati Rudolfné az utaztatásokkal kapcsolatban, Fekete Ferenc lakásügyben szólalt fel. Simon József és Nagy László köszönetet mondtak, hogy résztvehettek a nyári boglárlellel üdültetésben.

A beszámolókat és a felszólalásokra adott válaszokat tagyűlésünk mindenütt elfogadta.

Gerdelics Ferenc

FELHÍVÁS

A Zenei Szakosztály Szórátkoztatózenész Szekciója slágerrek és örökzöld dallamok megjelentetését tervezi pontírásban. A sorozat előállítása igen költséges, ezért csak kellő számú igénylő esetén indulhat. Az anyag tartalmazná a dallamot, a harmóniát és külön a szöveget.

Azok jelentkezését várjuk írásban, akik megvásárolnák a megjelenő füzeteket.

Levélcím: VGYOSZ, Budapest, XIV., Május 1. út 47. 1146 Seres Gáborné kulturális főelőadó.

Kérjük olvasóinkat, hogy a felhívásról szóljanak zenész és zenekedvelő barátaiknak is.

Lukács Sándor

Egy eredeti kiállítás megnyitójára várjuk minden kedves olvasónkat 1986. március 22-én délelőtt 10 órakor szövetségünk kiselőadójába.

Az anyagot, mellyel megismerkedhetnek, 1985. július 16-án Kaposvárott, a Latinka Sándor Művelődési Központban mutatták be. A „Somogy megyei vakok és gyengénlátók 25 éves élete (1956–81) számokban és képekben” c. kiállítást dr. Orbán István a Magyar Vöröskereszt Somogy megyei Szervezetének elnökhelyettese nyitotta meg. Orbán elvtárs elismerő szavakkal méltatta a kiállítási anyag gyűjtőjének és összeállítójának, Csik Lajosnak, a megyei szervezet elnökének úttörő munkáját. A 66 táblából álló kiállítás az egyesületi élet teljes skáláját felöleli, egy séges képet adva a negyedszázad életéről.

Hibaigazító

1985. évi 8–9-ik számunk 17-ik oldalán az „Előadás Kosuth Lajosról” című cikkbe Bódi Emese fotója került tévedésből. A kép helyesen a „II. Rákóczi Ferncre emlékezünk” című cikkhez tartozik, mely a 18-ik oldalon található.

A fenti két cikk szerzője Seres Gáborné kulturális főelőadó.

Ugyanezen számunk 19-ik oldalán, „Egy titok magamból” címmel verset jelentettünk meg, melynek szerzője nem Bakos László, hanem Dani Ferenc.

Somogy bemutatkozik a fővárosban

A megnyitó résztvevőjeként alkalmam nyílt a kiállítást meghívni székházunkba is. Remélem, hogy a kaposvári, a barcsi, a nagyatádi, a marcali

és a siófoki sikeres bemutatkozások után nagy érdeklődéssel fogják a budapestiek is fogadni e nem mindennapi összeállítást!

Seres Gáborné

Dr. Orbán István megnyitó beszédét tartja

Seres Gáborné, Nyúl Győző, Csik Lajos, dr. Orbán István

Kiáltunk együtt, hangosan

Jártam fenn a kéklő hegyeken,
hol a csend, s a békesség honolt,
s a rügyjakasztó napsugárban
száz kismadár boldog dala szólt.
Jártam lenn a nyíló réteken,
búza tengert ringatott a szél,
májusi tiszta ragyogásban,
traktor hangja békéről zenélt.
Gondolatom aztán messze szállt,
hol félelemmel telve a nap,
lövések riasztják a csendet,
s a halál diadalt arat.
Jártam kábán, néma utakon,
hol temetetlen fekszik a holt,
bánatában, ki él — az égre
átkot szórva — jajongva sikolt.
Láttam anyát — holt gyermek
felett —

szívét a bánat darabolta,
s gyermeket — ki rémült
tekintettel —
halott nő kezét szoritotta.
Akaratlan gondoltam arra:
Nekem is van férjem, gyermekem!
S szívemben — mint növekvő fa —
lombosodott ki a félelem.
A háborúk iszonyatából
mindörökre legyen már elég!
Hiszen az életünk oly rövid
és a tennivalónk annyi még!

Mi —

Anyák! kiáltunk egyszerre,
hangosan,
hogyan beleremegjenek a fegyverek!
Békét akarunk, és boldog holnapot!

Mi nem azért szüljük
gyerekeinket,
hogyan legyen, ki fegyverét egymásra
fogja!
Dolgozni akarunk! Alkotni! Élni!
Nem sírni, hült hantokra borulva!
Kiáltunk megálljt az agresszióknak!
Hol városokra okádnak fegyverek,
a háború gyilkos tüzét kioltva,
teremtsünk emberhez méltó életet!
Legyen otthonunk, hazánk e
földgolyón!
Fogjon egymással segítők
kéz-kezet!
Hol ma gyász, bánat, éhség és
könny fakad:
teremtsünk együtt nevetést, éneket!

VAK SZERZŐK ELBESZÉLÉSEI

VAK SZERZŐK ELBESZÉLÉSEI című rovatunkban ez alkalommal új névvel találkozunk olvasóink. A Budapesti Dénes Géza most első ízben jelentkezik hangulatos írásaival folyóiratunk hasábjain. Hagyományaink szerint bemutatjuk az új szerzőket. Dénes Géza esetében könnyű a szerkesztőség dolga, mert az írásokhoz bemutatkozó levelet is mellékelte. Ebből idézünk:

„A Pataki Művelődési Házban került kezembe a remekül szerkesztett, színes Vakok Világa.

1961-től 1981-ig a MEDOSZ LAPJA, a POSTÁS DOLGOZÓ és a MÉRLEG (kereskedelmi) lap munkatársra voltam, ekkor bal szememre látóidegfőgyulladás szenvedtem; erre vak is vagyok, a jobb szememmel gyengén látok. Érthető, hogy megörültem a Vakok Világa című lapnak, át is olvastam alaposan.

Jelenleg is dolgozom több lapnak, de csak inkább íróasztal mellett

DÉNES GÉZA

írók elbeszéléseket-novellákat, tárcákat, vagy fordítok; vidékre már nem járok ki, közlekedni csak nagyon napfényes időben merek. Meseim, fordításaim a Népszavában jönnek és vidéki lapokban jelennek meg, továbbá nagyobb üzemi lapokban (MEDICOR HANGJA, ERDÉRT HÍRADÓ, VASAS stb.). 1979-ben az „Emlékező falu” című kötetben 7 novellám-karcolatom jelent meg. Tagja vagyok a Krúdy Gyula Irodalmi Körnek, a fél éven belül kiadásra kerülő antológiában egy nagy novellám fog megjelenni.”...

„... Magamnak érzem (de nagyon is) lapjukat, hiszen félig vak is lettem, de nagyobb baj, hogy megöregedtem. Szeretném vak, illetve gyengénlátó embertársaimmal a kapcsolatot felvenni, gondolataim közlésével — a lap útján.”

Az alábbiakban három írást közlünk Dénes Gézától, fogadják szeretettel. Szerkesztőség

DÉNES GÉZA

BECSÜLET

— Lajos, ha bemegy a városba, hozzon nekem egyúttal három kiló zöldpaprikát.

A szövetkezeti elnök kérésére készségesen tett ígéretet az eljáró. Már hogyan hoznék, hiszen Pirike és Gizike is megkért a számvitelről, tessék nyugodt lenni, hozok én jó hegyeseket, mégse csípőseket. — Lajos elindult. Mielőtt a piacra betért volna a város főtere mellett, megállt a sarki kultúrcikk bolt előtt. A kirakat tele volt iskolástáskákkal, falvédőkkel, fésűkkel-tükrökkel, végül megakadt a szeme egy gusztusos pénztárcán. Éppen ilyenre fájt a foga. Valódi kígyóbőrnek látszó utánzat. Az eladó, Tóth Marika öt nagyon jól ismeri, saját szövetkezetének bizalmija, nemrég jött haza balatoni üdülésből. Úgyes kereskedő, mindenki dicséri. Úgyes is, de aranyos is. Belépett, Marika 54 forintra mondott egy hasonlót, majd egy 76 forintosat ajánlott, de Lajos kitarított a kígyóbőr utánzatú mellett.

— Lajos bácsi, tessék nézni a számlát, ez pontosan 100 forint. A Divatáru nagykertől rendeltem.

Lajos felemelte, nézegette. Belenézett a rekeszekbe. Háromfajta papírpénznek való rekesz volt benne. Ez már pénztárca. Praktikus is, díszes is. Van benne bélyegtartó rekesz is. Jaj, de remek. Ez a bélyegtartó rekesz kétszer akkora, mint a legnagyobb magyar bélyeg, ugyanakkor... nahát, nem létezik! Még egyszer szétnyitotta a bélyegtartó rekeszt... ez pedig így van. A rekeszben egy piros százaz lapul. Jól látta? Újre megnézte. A tévedés ki van zárva.

— Szóval 100 forint, Marikám? Máris fizetem.

Lajos agyában a számítás kerekei gyorsan fogrogtak. Ha odaadom érte a 100-ast, akkor visszakapom a benne levő 100-assal együtt, s ez a szép pénztárca is az enyém, ingyen. Zsebében kotorászott, de 92 forintnál többet nem bírt összeszedni. Benne a zöldpaprika ára is. Át akarta adni a pénzt Marikának, hogy nem-sokára hozza a hiányzó 8 forintot, de a tanács takarítónője felemelte a pénztárcát:

— Hogy adja, Marikám?

— Százért!

Lajos közbevégett:

— Már megvettem. Nem eladó. Tessék Marika, itt van 92 forint, a többi mindjárt hozom.

A másik vevő felcsattant:

— A szocialista kereskedelembe nincs hitel! Tessék Marika a 100-as!

Lajos körülnézett, hátha volna, akitől kölcsön kérné azt a nyomorult 8 forint aprópénzt. De sehol senki. Mindenki kint van most a piacon. Ezt a pénztárcát pedig a 100-assal nem engedheti.

Ketten fogták a pénztárcát: Lajos, az ÁFÉSZ eljárója és Sárfiné, a tanács takarítónője. Mindketten ragaszkodtak a díszes kis portékához. Az asszony Lajost szemtelennek kiabálta, hiszen pénze sincs, hogy venné meg a tárcát? Lajos is mondani akart valami csattanót, de hirtelen tele lett a feje vérrel. Ha az enyém nem lehet, hát majd én megmutatom — gondolta. Elengedte a pénztárcát, csípőre tette a kezét és oktatólag, Sárfinére ezt kiabálta:

— Maga nem tisztességes vevő. Én meg is mutatom, hogy maga nagyon is tisztességtelen vevő. Hát figyeljen, Marika!

A szegény eladó, Tóth Marika azt sem tudta, hogyan tegyen igazságot. Mintha nem is a pénztárcát, hanem őt magát húznák szét. Lajos pedig folytatta gúnyos hangon:

— Marikám! Nem engedhetem! A lelkiismeretem nem engedi, hogy ezt az aljasságot meg ne akadályozzam. Kérem, nyissa ki a pénztárcát! A bélyegrekeszben egy 100 forintos van. Ezért a 100-asért hadakozott velem Sárfiné, ez a tisztességes vevő!

— Tényleg! — hüledezett Tóth Marika. — A Balatonra ezt a tárcát magammal vittem. Biztosan én hagytam benne!

— Vegye csak ki a 100-ast, maga szemtelen! — kiabálta Lajos. — Látja, Marikám? Ha nekem csak 92 forintom van is, de bennem aztán van — becsület!

Gombos bácsi esetei

A hajdúdorogi Gombos Bálint bácsit elvitük magunkkal a Hortobágyi Lovasnapokra. A múlt század hetvenes éveiben született, nemrég töltötte be a 98-ik életévét, nagyon kíváncsi volt a Hortobágyra, ahol a század elején csikós volt. Végignézte a szemet gyönyörködtető műsort, majd visszaindultunk. A kocsiban belsejében megkérdeztem: hogy tetszett a műsor, Bálint bátyám? Ő így emlékezett a régi időkre:

— Szíp vót, az igaz, de hogy nem vót igaz, az is igaz. Le köllött vóna játszani a csikósoknak azt az esetet, ami vélem történt. Akkoriban olyan üdő vót, hogy a cimőrfán meg se rezdült a nyulfüvessző. A cserényben a pörnyevágó Rébék Pista vót a kisbujtár. Álmosan kavargatta a szógafán a bokrácsban a kását. Egisz iccaka verrasztott, mán-mán tüsök nőtt a szemébe, oszt hogy a vak vármegye le ne kösse, csak haloványan dudorászott. Legelsőbb egész korán Kása Lehőc indította a lut, a három bujtár is talpra igazodott. Egy óra, két óra, öt birkával gyüttek meg. Visszatelepültek az orros mellé. Az egyik ippen lakós vót, hág megszólalt:

— Elfogyott a pattogatott kukoricánk a gyep alul.

— Csakugyan? Mögfogyatkozott a húsunk?
— De mög biza.

Na, hogy mi a pattogatott kukorica? A leölt jószág húsát megfőzték óriási darabokban, a napon kőkeményre szárították és zacskókban a gyep alá ásták. Minden étökbe tettek belőle. Fájjin vót. Na oszt erre azt felelte Kása Lehőc:

— Csudálatos, pedig ippen tennapelőtte árnyékoltunk el két birkát.

— Igen, de vendégjárás vót és iccakára ki kött tenni a cupákat a látófára nekijek.

Ebbiz igaz vót. A nap mán szömérmösködött, amikor elindultunk. Szellőindításkor mán megszerte jártunk. Az öreg poszogó a hodály előtt pipázott. — Aggyisten pajtás úr, — köszönünk oda. Három kukoricát ide, vagy visszamén kend az öreg Pajtáshoz!

— Nehéz sor az, pajtás urak! — nyifatolt az öreg poszogó. — A múlt héten is elvittek két furbicot.

— Na ne tetveskedjék kend, mert leszálunk a lurul.

Hát mégis ideadott három kukoricát, otthon mögpattogtattuk, éltünk tovább de úgy, hogy még a komondor kutya is fellázultak a szagra, ezért óvatosan mélyre ástuk, nehogy befészkelődjön idegen szimatba a racka.

Egy szóval kisöcsém, ha ezt mind lejátszották vóna ezen az újfajta hortobágyi hidivásáron meg lovasnapon, akkor azt mondanám, jó vót, igaz vót. Így azonban csak a hetven éven aluli fiatalok szórakoztak rajta, mink meg a balmazújvárosi Áfész lacikonyháján ettük a birslikóbászt meg ittuk rá a sert. Megették lelkem a rendezők a régi ősi szabadságot, se kisbujtárt, se vármegyei urat, de még egy csósz vagy parasztbíró se dőttek a szinpadra.

Ezt a történetet a 98 éves Gombos Bálint bácsival már csak a magyar nyelv ősi dicséretéül is lejegyeztem. Gombos bácsi nem érhetette meg a 100. életévét: 99 éves korában leesett „fészkelődő álmában” az ágyáról, lábát törte, csontja nem heggedt össze és a Debreceni Klinikán meghalt 1978-ban.

★

Korszerű orvosi rendelő. A folyosón négy körzeti orvos ajtaja vetkőző fülkékkel. Sok beteg várakozik: idősek, fiatalok, felnőttek, gyerekek.

— Kérem a következő férfit! — mosolyog ki a IV-es körzet orvosa.

Bizony itt rend, fegyelem van, sorszám nélkül is tudják, ki következik, tolakodásnak nincs helye. A beszélített férfi eltűnik a vetkőző fülkében. Pár perc múlva egy asszonykára kerül sor, aztán újra kiszól az orvos:

— Kérem a következő fér... .

De itt megakad a padon ülő öreg emberen:

— Maga jöjjön be, Gombos bácsi!

Igen, Gombos bácsi kivétel a besorolás alól. Mert már 98 éves. A fiatalabb betegek (márpedig ki nem fiatalabb nála) elhűlve lesik, mint támaszkodik az öreg görbe botjára, amint recsegve feáll, s akár az esti szellő, susogva megindul az orvos után. Még nyitva az ajtó, de előre kiáltja:

— Ebből a tapasztalásból írjon fel, doktor úr! Ez használ, nagyon jó!

Szégnyen, magunk is észrevehettük volna az öreget, — gondolják a többi betegek. Mert három éve még frissen-vidáman járkált az öreg, s bizony 98 év nagy idő. Aztán újra nyílik a rendelő ajtaja, s jön-jön elégedetten az öreg Gombos Bálint, kezében receptet lobogtat. Egy beteg részvétellel fordul hozzá:

— Mi a baja, Gombos bácsi?

Megáll, botjával kiegyenesíti derkát, mutatja a receptet:

— Hiába, gyerekek! Egyszer csak lebetegszik az ember. Utóljára 942-ben voltam doktornál, akkor ez a „Lacika doktor” még kislfiú volt. Hát ennek is el kellett jönnie. Mert rettentően fáj!

— Óh, óh! És mije fáj, Gombos bácsi?

Az öreg előrerakja jobb lábát, botjával ütögeti a cipője orrát:

— Ott lent, ni! De ez a tapasztalás jót tesz neki. Mert higgyétek el gyerekek, éjszakánként rettentően bír lüktetni ez az istenátka — tyúkszem!

Két karácsonyi levél

A New York-i 27. utcai postahivatalba karácsony előtt három nappal hat teherautónyi levél és karácsonyi üdvözlőlap érkezett. A kézbesítők kezüket-lábukat majd elhányták a levelek válogatásakor. Jack Cunningham kézbesítő szeme megakadt egy furcsa címzésű levélen. A borítékra reszkető kezű írással ez volt írva: „A Télapónak!” — Hogyan kézbesítse ő ezt? Társainak is megmutatta, azok széleset kacagva azt ajánlották, hogy tegyen úrutazást a címzetthez, közvetlenül a mennyországba. Cunningham végül is elhatározta, hogy felbontja a levelet. Ez állt benne: „Kedves Télapó! Nagyon szegény, 91 éves özvegyasszony vagyok, már 30 év óta vak, kérlek, segíts rajtam 1000 dollárral, hogy legalább karácsonykor lehessen boldog! Nagyon fontos! Boldog karácsonyt!”

A fiatal kézbesítőnek jó szíve volt. Gondolta: biztosan elhagyott, vak néni lehet, unokáira se néznek, ha vannak egyáltalán rokonai, vakon aligha bír 91 évével lemenni már a boltba magának bevásárolni, tehát segíteni kell rajta. Saját édesanyjára is gondolt, aki ugyancsak megöregedett 80 évével. Megsajnálta az idős nénit, kiállított egy pénzesutalványt, a borítékról leolvasta a címet, s 50 dollárt kül-

dött a rászorult, öreg, vak asszonynak, hadd legyen boldog karácsonya.

Az idő múlt. A karácsony is elmúlt, közeledett az új év, újabb rohammunkára készülődtek a New York-i kézbesítők, amikor a szortírozó terem tulsó sarkában az egyik kézbesítő egy levelet lobogtatva felkiáltott:

— Cunningham! Az a szegény vak öregasszony megint írt! Itt az újabb levele! Csakis neked szólhat, mert most is úgy címezte meg, hogy „A Télapónak!”

— Mutasd! — Cunningham kézbesítő izgatottan bontogatni kezdte a levelet. Biztosan köszönő sorok vannak benne. Talán éppen jókor kapta meg azt az 50 dollárocskát. A gyűrött papírost kivette a borítékból, szétbontotta. Ezt olvasta le róla: „Kedves Télapó! Eláru-lom, férjhez szeretnék menni egy nálam jóval fiatalabb, 86 éves úriemberhez, aki szintén vak, de mint minden, pénz nélkül ez sem megy! 1000 dollárt kértem, de csak 50 érkezett, biztosan ellopták a többi azok a tolvaj postások. Kérlek, küldd a hiányzó 950 dollárt, mindjárt újév után megtartanánk az esküvőt. BUÉK”

Az „American New Word”-ből
fordította:
Dénes Géza

SERES GÁBORNÉ

ÖSSZEFOGLALÓ néhány országos rendezvényről

Az első félév záróakkordjaként a szövetség énekes szólistái az 1984-es nótaverseny helyezettjeivel nagyszerű magyar nótaműsört adtak színháztermünkben.

Felléptek: Balla Tiborné, Barna Mária, Kadir Aliné, Köteles György, Lakatos György és Varga Pál.

A meleg hangulatú előadást Sárközi Lajos és együttese kísérte. A sikeren fellelkesülve 1986-ban az említett előadókkal operett-összeállítást tervezzük.

Szeptember 22-én „Kosztolányi versmondó versenyt” tartottunk a költő születésének centenáriuma tiszteletére.

A zsüri tagjai voltak: Bodor Tibor színművész (a zsüri elnöke), Pétersz László (az „Irodalmi Értesítő” szerkesztője) és Lak István (a központi elnökség tagja). Véleményük szerint ez évi versenyünk színvonala kiugróan magas volt az elmúlt évekhez viszonyítva.

Helyezettek:

- I. Szalay Béláné (Hajdú-Bihar megye)
 - II. Varga Ernő (Győr-Sopron megye)
 - III. Geriné Jóna Ilona (Hajdú-Bihar megye)
- Mezei Istvánné (Borsod megye) külön dícséretet kapott.

Lippói Eszter korát meghaladó teljesítményével érdemelte ki a zsüri elismerését.

A helyezettek pénzjutalmat, minden résztvevő pedig hang-lemez-ajándékot kapott.

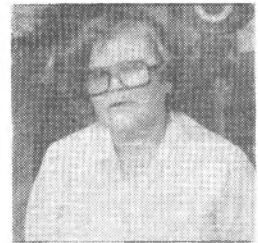
Bodor Tibor színművész,
a zsüri elnöke értékeli a versenyt

1985. november 17-én *Braille írás-olvasás versenyt* rendeztünk, melyről a „Sorstársak” c. műsorban az MTV Pécsi Körzeti Stúdiója is beszámolt.

A zsüri tagjai voltak:

- Gaál Imre (elnök),
- Lak István,
- Nemes Györgyné és
- Nyúl Győző.

A résztvevők magas színvonalon teljesítették a versenykövetelményeket. Az azonos pontszámok tették szükségessé, hogy mind az írás, mind az olvasás kategóriában 2—2 első és 3—3 második díjat adjunk ki. Harmadik díj kiosztására nem került sor.

I. Szalay Béláné

II. Varga Ernő

III. Geriné Jóna Ilona

Helyezettek:

Írás:

- I. díj: Barna Mária
- I. díj: Magyar Csaba
- II. díj: Majoros Ferenc
- II. díj: Némethné Horváth Zsuzsa
- II. díj: Varga Ernő

Olvasás:

- I. díj: Némethné Horváth Zsuzsa
- I. díj: Magyar Csaba
- II. díj: Barna Mária
- II. díj: Erhartné dr. Molnár Katalin
- II. díj: Major Krisztina

A helyezettek pénzjutalmat és oklevelet kaptak, valamint minden résztvevőnek hanglemezt ajándékoztunk. A diákoknak édességgel is kedveskedtünk.

Esemény naptár

Az 1986-os esztendő első hónapjaiban tartandó néhány kulturális rendezvényünket ajánlom kedves olvasóink figyelmébe.

Február 9-én (vasárnap) délután 4 órakor *Tóth Árpád emlékműsort* tartunk központunk kiselőadásában.

A belépés díjtalan.

Farsangi mulatságra hívjuk a szórakozni vágyókat *február 22-én* (szombaton) délután 4 órára színháztermünkbe. A program első felében a szövetség Pasztorek Színhátszó Csoportjának és Landini Együttesének előadása hangzik el, majd tánc következik. Belépődíj: 15 Ft.

Március 9-én (vasárnap) délután 4 órakor *Tóth Árpád emget* tartunk a szövetség nagyelőadásában.

A belépés ingyenes.

Március 22-én (szombaton) délelőtt 10 órakor kiállítás megnyitójára invitáljuk olvasóinkat. A kiállítás anyaga a Somogy megyei Szervezet 25 éves történetét mutatja be. Lapunkban a kaposvári megnyitőről tájékoztató jelenik meg.

Rendezvényeinkre mindenkiket szeretettel várunk!

Seres Gáborné
kulturális főelőadó

Felhívás versmondó versenyre

1986. április 13-án (vasárnap) délelőtt 10 órakor TÓTH ÁRPÁD VERSMONDÓ VERSENYT rendezünk a költő születésének centenáriuma tiszteletére.

A versenyzőknek két Tóth Árpád verssel kell felkészülni a vetélkedőre. Mindkét költemény szabadon választható. Jelentkezni írásban lehet 1986. március 31-ig Seres Gáborné kulturális főelőadónál.

sport

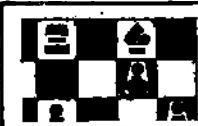
Atlétikai Európa-bajnokság Rómában

Hála a nemzetközi vakügyi szervezetek áldozatos szervező munkájának, a rendszeresen edző látássérült sportolók számára hovatovább évente nyílik lehetőség, hogy nagyszabású nemzetközi versenyeken mérhessék össze erejüket, tehességük próbára képességüket. A négyévenként megrendezésre kerülő

olimpiák és a közbülső páros évek világbajnokságain kívül a páratlan években Európa-bajnokságokon vehetünk részt. Poznan, Fulda, Várna után 1985. szeptember 8. és 15. kö-

A kislétszámú magyar csapat az ünnepélyes megnyitón a Márvány Stadionban

zött az Európa-bajnokságot rendezték meg.

Sportbizottságunk a nemzetközi versenyprogramot az OTSH-nál minden évben azonos időben engedélyeztetni. Ebben az időben a római Európa-bajnokságra meghívással még nem rendelkezünk. Ezért a részvételt utólag kellett engedélyeztetni. A felmerült nehézségek elhárítása érdekében szükségessé vált, hogy dr. Bódi István főtitkár és Dénes József, a Sportbizottság titkára külön kihallgatást kérjen Maróti János elvtárstól, az OTSH elnökhelyettesétől. Az OTSH vezetői, közöttük Soós Mihály tanácsos elvtárs részéről mi sem bizonyítja jobban a lojalitást, és munkánk elismerését, minthogy a ténylegesen létező gazdasági nehézségek ellenére engedélyezték kilenc sportoló, két edző és egy vezető részvételét az Európa-bajnokságon.

A különböző szintű olasz sportintézmények, sportkörök, állami és társadalmi szervezettek, valamint az Olasz Vakok Szövetsége és sportkörei széles összefogása, pénzügyi támogatása és szervező munkája lehetővé tette, hogy a látássérültek Európa-bajnokságainak sorában a résztvevők számát tekintve az eddigi legnépesebb kerülnön megrendezésre. A versenyeken 21 országból, mintegy ötszázan — sportolók, kísérők, edzők — vettek részt atlétikában, úszásban, rollballban.

Az olasz rendező szervek nagymértékű rugalmasságát bizonyítja, hogy utazási problémánk megoldásaként római tartózkodásunkat ellenszolgá-

tatás nélkül a versenyek előtt és után egy-egy nappal meghosszabbították.

Maczó János versenyző betegsége miatt egy fővel megfogyatkozott csapatunk már szeptember 7-én reggel indulhatott a Ferihegyi repülőtérrel. Dél előtt már autóbusszal robogtunk Róma új szállodanegyede felé a Via Aurélián, ahonnan kétezer évvel ezelőtt a római légiók indultak az új tartományok meghódítására.

Délután kísértünk a környékre, megcsodáltuk az ott szabadban élő palma- és dato-

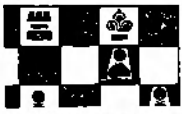
A felvonulás után a 35 fokos hőségben

lyafákat, ismerkedtünk az örök város lüktető forgatagával. Másnap Robert Graves: „En, Claudius” és Sienkiewicz: „Quo vadis” című híres regényét emlegetve látogattuk meg a Colosseumot.

Később a hangoskodó emléktárgyárosok sorfala között haladtunk a Szent Péter Bazilika felé. A képeslaptól a pápa arcképével ellátott kulcstartóig volt itt minden. Néhányunkat, akik a 35 Celsius fokos páras meleg miatt sortnadrágban indultunk ízelítőt nyerni Rómából, az örök nem engedtek be a Bazilika épületébe.

Az Európa-bajnokság résztvevőit az ERGIFE szállóban étkeztették, és szállásolták el. A szervezési feladatokat a Foro Italicóban székelő EB bizottság munkatársai látták el.

A verseny előkészületei hétfőn reggel orvosi vizsgálatokkal és négy gyűlés egyidejű lebonyolításával folytatódtak. Este 6 órakor volt az ünnepélyes megnyitó a Márványstadionban. A versenyeket az alagúttal összekötött Márvány és Olympiai Stadionban bonyolították le. A hűvös levegőjű alagút szolgált várakozóhelyül a versenyre váró sportolóknak. A dobó- és ugrószámokat a Márvány, a futószámokat az Olympiai Stadionban rendezték. A stadionok és a szállás között előre meghatározott időben induló külön autóbuszok szállították a versenyzőket. A versenyek zökkenőmentes menetét, a versenykezdések pontos idejének betartását nagylétszámú versenybírószám és szervezőgárda biztosította. Az IBSA technikai jellegű megbeszélésein Dénes József vett részt, esetenként az edzőkkel együtt. Az olasz társadalmi és állami szervek lehetőségük és tehetségük szerint járultak hozzá a versenyek anyagi feltételeinek biztosításához. Összefogásuk eredményeként egyesek az étkezésekhez felszolgált bort, mások a versenyek szünetében elfogyasztott hideg ásványvizet, kefiradták. Az atlétikai versenyekkel egy időben tartották az úzóstadionban az úzó EB-t, és az Aqua Cetosában az Euroma '85 nevű rollball bajnokságokat.

Tóthné Kurilla Zsuzsa átveszi az aranyérmét

Az utóbbiban kevés európai ország indult.

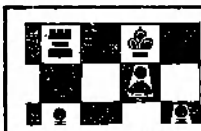
A 10-én megkezdődött versenyekre a magyar sportolók a téli hónapokban heti három, nyáron heti kettő, és a versenyt megelőző négy hétben heti négy-öt edzéssel készültek Dosek Lajosné és Tóth István edző irányításával. A versenyeket B/1, B/2 és B/3 kategóriában rendezték. A B/1 kategóriában indult Németh László pentathlonban és magasugrásban, Hegedüs Béla diszkoszvetésben és súlylökésben, Tóth Péter súlylökésben, a B/2 kategóriában Pazinczár Attila 800 m és 1500 m futásban, a B/3 kategóriában Tóth Istváné Kurilla Zsuzsa magasugrásban, súlylökésben és diszkoszvetésben, Oláh József távol-, magas- és hármasugrásban, Czuth Gábor súlylökésben, diszkoszvetésben és gerelyhajít-

tásban, valamint Csák József pentathlonban. A jó eredmények eléréséhez tehetség és kemény munka kell, a jó helyezés eléréséhez ennél többre, szerencsére is szükség van. Részben ez utóbbi segítette Tóth Istvánnét a várnai aranyérem után újabb aranyéremhez magasugrásban. Mivel ellenfelei visszaléptek, illetve más kategóriába minősítették át őket, Zsuzsának a 115 cm is elég volt a győzelemhez. A B/2 kategóriában a győztes belga Billiet Francine 132 cm-t, a B/3 kategóriában az első helyezett holland Kroes 138 cm-t ugrott át. Diszkoszvetésben az öt induló között Zsuzsa bronzérmes lett 24 m feletti dobásával, pár centivel maradva el az országos csúctól. A B/1 kategóriában Akimova 27,22 m-rel világcsúcsot dobott. Súlylökésben Zsuzsa negyedik lett 7,96 m-es lökésével. Bár jóval 8 m feletti eredményre is képes, csak az országos csúcs lett volna elég a harmadik helyre. B/2 kategóriában Maria Sobiech 9,66 m-rel, a B/1 kategóriában Akimova 9,50 m-rel ért el világcsúcsot.

Oláh Józsefnek távolugrásban a második ugrása 602 cm-re sikerült, de ugyanekkorát ugrott az előző napi pentathlon-győztes Hegeholtz is, miközben a szovjet Ramanovich 607 cm-rel vezetett, és a negyedik sorozatban 610 cm-t ugorva győzött. Második legjobb ugrásával 599 cm-rel Jóskaé lett az ezüstérem az induló öt versenyző közül. Jóska egyéni legjobbja 640 cm, a fennálló világcsúcsnál is jobb. A B/2 kategóriát 642 cm-es új

világcsúccsal a jugoszláv Pehár Ante nyerte, második helyezett 641 cm-rel a német Knors lett. A B/1 kategóriában a szovjet Girnius 556 cm-es világcsúccsal győzött. Hármasugrásban Oláh József fuldai 12,99 m-ét nem tartják számon, így a szovjet Ramanovich 12,69 m-es világcsúccsal győzött. Jóska 12,26 m-rel a harmadik lett. A B/2 kategóriában Pehár 13,85 m-es világcsúccsal első lett. A B/1 kategóriában helyből hármasugrásnál a szovjet Sevostianov győzött 8,79 m-rel. Ez a szám is bizonyítja, hogy a B/1 kategóriák minden számában más kategóriákhoz viszonyítva népesebb mezőny indult. Nemrég még 8 m-rel nyerni lehetett, most öten ugrottak 8 m felett. A B/3 kategóriában magasugrásban négyen indultak, hárman ugrottak 170 cm-t, a győztes Rudy Meeresmann 175 cm-t ugrott. New York-i aranyérmesünk, Oláh József a negyedik lett. A B/2 kategóriában 190 cm-es világcsúccsal győzött a francia Saas. A B/1 kategóriában az olasz Sacchetto Italo 153 cm-es világcsúcsot ugrott. Ebben a számban Németh László is indult, 125 cm-es ugrásával ötödik lett.

Czuth Gábor gerelyhajításban a világcsúcsot dobó győztes finn Heikinen (52,66 m), s a második helyezett lengyel Brzegowski (51,69 m) után — 43,62 m-es dobásával bronzérmes lett. A B/1 kategóriában a szovjet Girnius 42,16 m-es világcsúccsal nyert. Gabi másnap a diszkoszvetésben hatodik lett, négy és fél méterrel lemaradva a finn Luusuatól, aki 35,10 m-rel győzött. Súlylökésben a

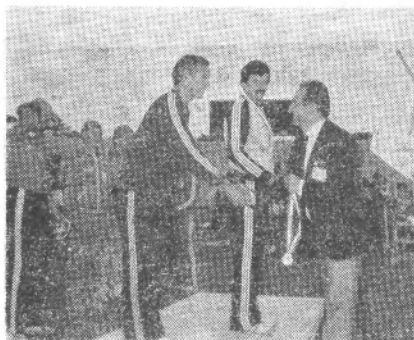
11,28 m-rel nyerő Brzegowski után 10,12 m-rel bronzérmes lett.

Hegedüs Béla a B/1 kategóriában diszkoszvetésben 28,80 m-rel ötödik lett. A világcsúcsot dobó Turteltaube 34,52 m-es, és a régi világcsúcsnál szintén jobbat dobó Kujala 32,92 m-es dobása mögött a tizenegy versenyző közül hatan dobtak 27 m és 29,50 m között. Súlylökésben a tíz versenyző közül Tóth Péter az ötödik, Hegedüs Béla a hatodik helyen végzett. A szovjet Sevostianov 11,12 m-rel győzött.

Az edzők legnehezebb napja 11-e volt, mert a dobók mellett a két ötpróbás összesen tíz rajtja szerepelt. Itt kell megemlítenünk Eőrssy András olasz segítőnk, aki nemcsak tolmácsolásban, vagy pentathlonos futónk vezető futójának előkerítésében, és egyéb problémák megoldásában állt rendelkezésünkre, hanem közvetlenségével olyan tökéletesen beilleszkedett közösségünkbe, hogy a második nap már úgy éreztük, mintha évek óta együtt dolgoznánk.

Németh László a B/1 kategóriában pentathlonban 1661 pontjával a jugoszláv Jancic (1717 pont) mögött ezüstérmet szerzett. Németh László távolugrásban 498 cm-rel a második lett, de gerelyvetésben 9 m-rel kevesebbet dobott Jancicnál, akivel a 100 m-es futásban azonos pontszámot szerzett. A diszkoszvetésben 93 ponttal elmaradva Jancic mögött a második lett. 1500 m-es futásban a finn Viertonennel mögött nagy hajrával a második he-

lyen végzett. Az 1500 m-es futás harmadik helyezette a veterán osztrák Schwarzler az összesítésben a negyedik lett a nyolc versenyző közül.

Németh László a pentatlonban elért második helyezéért járó ezüstérmet veszi át

Csák József pentathlonban a B/3 kategóriában, távolugrásban — a 601 cm-t ugró Hegholtzzal szemben — 224 pontos hátrányba került. Hegholtz a 49,30 m-es gerelyhajításával a várnai győztes Whiteley-t is túldobta. Csák József 35 m feletti dobásával legjobb eredményeinek egyikét érte el. A lengyel Janowicz idegességében háromszor belépett, kiesett. A 100 m-es futást Whiteley 11,6 mp-el nyerte, Csák József 12,2 mp-es eredménnyel a hatodik lett. A diszkoszvetés után Csák József erős oldala, az 1500 m-es futás következett. Itt nagy ellenfeleit megelőzve második lett, őt csak a bravúrosan futó, végül az összesítésben az ezüstérmet nyert belga Rudy Meeresmann előzte meg. Hegholtz 2873 pontos világcsúccsal győzött, Csák József az 1500 m futásban elért 4 p 35 mp országos csúcs eredményével összesítésben a negyedik lett.

A debütáló Pazinczár Attila a 800 m-es futásban egyéni csúccsal ötödikként került a döntőbe, ahol húzódást szenvedett, és sántítva a hatodik lett. Előzőleg az 1500 m-es futásban 4 p 38 mp eredménnyel országos csúcsot futott, de a döntőbe jutáshoz ez is kevés volt.

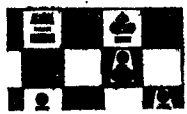
Az 1500 m-es futásban a B/3 kategóriában győzött a szovjet Temirbulatov 4 p 09 mp eredménnyel, a B/2 kategóriában Obkircher 4 p 11 mp eredménnyel, amely világcsúcs, B/1 kategóriában a norvég színeken futó Kibuuka 4 p 16 mp eredménnyel.

Oláh József, egyik legeredményesebb sportolónk a díjkiosztáson

Az 5000 m-es futásban két világcsúcs született: a B/2 kategóriában a francia Collet 15 p 53 mp-et, a B/3 kategóriában Temirbulatov 15 p 45 mp-et futott.

Világcsúcsot értek még el: 400 m-es futásban a B/2 kategóriában Culanon 50,4 mp eredménnyel, a B/1 kategóriában Banjkova 1 p 01 mp eredménnyel, valamint a nőknél a következő számokban: a 800 m-es futásban a B/1 kategóriában Banjkova 2p 27 mp eredménnyel, B/2 kategóriában Voroisova 2 p 24 mp eredmény-

nyel, 1500 m-es futásban a B/2 kategóriában Vorobova 5 p 03 mp eredménnyel, a B/3 kategóriában Oknevad 5 p 02 mp eredménnyel, a 3000 m-es futásban a B/3 kategóriában Oknevad 11 p 21 mp eredménnyel, gerelyhajításban a B/1 kategóriában Akimova 22,56 m-es eredménnyel és a B/2 kategóriában Sobiech 29,10 m-es eredménnyel.

A versenyek után a pápa külön fogadáson köszöntötte a látássérült sportolókat. Két nyelven méltatta a nehéz körülmények között is helytálló résztvevők sportszeretét, akaraterejét, majd a zártkörű közönség között kezet fogtak a pápával.

A versenyt a Castel Gandolfoba történt kirándulás után

este hat órakor záróünnepélyvel fejeztük be. Ahogy az elején, most is szerepelt művészi torna csapat, gyakorlatokat mutatott be az olasz Testnevelési Tanárképző Főiskola, a viterbóiak zászlós gyakorlatokkal szerepeltek festői öltözékben, és a Katonai Akadémia zenekara játszott el egy vak zeneszerző erre az alkalomra komponált sporthimnuszát, és a többi olimpiákról ismert dalt. Az Arrivederci Róma dallamára hagytuk el a stadiont.

Este kilenckor a búcsúvacsonán nagy ajándékozások, cserék és éneklések keltették a jó hangulatot, és annak reményében búcsúztunk, hogy az élmezőny jövőre Göteborgban újra találkozik a világbajnokságon.

halmodefektológia) és számtalan tudományos cikkel.

A 35 év alatt sok gyermeket tanított és indított útjára s követte életüket. A derű, nyugalom és megfontoltság jellemezte munkáját.

Az intézet életét és működését meghatározta egyénisége. Az utóbbi években sokat tett azért, hogy a modern technika is megjelenjék intézetünk falai között.

A sokoldalú és magasszintű tevékenységéért magas elismeréseket is kapott. 25 éves munkásságát Apáczai Csere János kitüntetéssel ismerte el az oktatási miniszter. Később a Munkaérdemrend Arany Fokozatát vehette kézbe.

Majd a vakok és gyengénlátók oktatásában elért, nemzetközi teljesítményéért, a gyermekek szeretetéért, értük végzett munkájáért a Gyermekért kitüntetést adományozták részére.

A hosszú alkotó és eredményes munka a gyermekek, a tanítványok és a munkatársak életében is benne van.

Reméljük, hogy a továbbiakban is töretlen egészséggel és tudással tehet és tesz a látásfogyatékos ügyéért! További eredményes alkotómunkát és jó egészséget kívánunk dr. Méhes Józsefnek!

Az intézet valamennyi diákja és dolgozója nevében köszönjük munkáját.

Üttörő élet

KUMINKA GYÖRGYNÉ

Köszönjük!

1985. nov. 1-én 35 éves igazgatói működés után dr. Méhes József, a Vakok Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója nyugállományba vonult.

A 35 éves időszak alatt a látásfogyatékos ügyének területén sokoldalú tevékenységet végzett.

Magasfokú felkészültség, tudományos munkásság, hivatástudat jellemezte.

Orvosi- győgyepedagógusi diplomával a látássérültek oktatását szervezte, irányította, vezette.

Tudományos érdeklődését és felkészültségét bizonyította irodalmi munkásságával (Opht-

„Halló itt Debrecen!”

Cikkünk megírásakor még alig néhány hét telt el az új tanév megkezdése óta, de e rövid időszak eseményekben bővelkedett.

A kisdíjakok még számoltatták, hány nap múlva szólal meg a tanítás kezdetét jelző csengetés, amikor augusztus utolsó napjaiban intézetünk auláját pedagógusok népesítették be. A Pedagógus Szakszervezeti Bizottság nyugdíjas tagozata tartotta hagyományos találkozóját a Gyengénlátók Általános Iskolájában és Nevelőotthonában, de szép számban érkeztek aktív és fiatal pályakezdők is a megye csaknem minden gyógypedagógiai intézetéből.

A nagyfokú érdeklődést a rendezvény előadója Gordosné Dr. Szabó Anna, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola főigazgatója keltette fel, aki ismertette névadójuk életútját, méltatta munkásságát, s felhívta a jelenlévők figyelmét a kiváló gyógypedagógus ma is időálló, érvényes pedagógiai elveire.

Az egykori tanítványok, a gyógypedagógiai ismeretek mai közvetítői meleg hangú visszaemlékezésekkel egészítették ki a főigazgatónő vetített képes előadását.

A tartalmas összejevetel után kezdetét vette az új tanév feladatainak tervezése, szervezése.

Míg a felnőttek komoly, tanévelőkészítő munkálatokkal foglalatostkodtak, benépesült az iskola is, megérkeztek a gyere-

kek. Birtokukba vették a frissen festett hálókat, lapozgatták az új tankönyveket, ismerkedtek az új osztálytársakkal. Felidéztek és rangsorolták a nyári élményeket, tapasztalatokat. Hosszú évek után ismét volt táborozni a csapat. Sikfőkúton harminc kisdobos és úttörő vett részt az önálló csapatszervezésű táborunkban, huszan pedig a balatoni úttörőváros, Zánka vendégei voltak tíz napon át.

A táborban végzett kiemelkedő jó munkájáért Ballai Anna és Anka János táborvezetői, Fekete Éva pedig úttörőváros-vezetői dicséretben részesült. A búcsúestén vehették át pályadíjaikat a legjobbak, köztük Anka János arany-, Sándor Anikó és Pirik János ezüst minősítést s természetesen a velejáró tárgyjutalmat. Orosz Anita, Vislóczki Zsolt, Ujfalusi Zsolt (5. oszt.) és Majoros Gábor (6. oszt.) pajtások képzőművészeti szaktáborba kaptak meghívást; Gábor alkotásaival a zsüri külön díját is kiérdemelte. Az új év kezdete más eredményt is hozott; Kele Anita 1. osztályú tanulónk az indiai nemzetközi gyermekrajzpályázaton ezüst érmet nyert, s intézetünk hetedik oklevelét (SANKAR'S) is megszerezte.

A nyár folyamán az intézet társadalmi kapcsolata tovább erősödött. A TITÁSZ Erőmű MHSZ szocialista brigádja — az eddigi gyakorlatnak megfelelően — védőrácsok festésével, le- és felszerelésével 25 000 Ft-

ot hagyott az intézet kasszájában, s tette lehetővé a pénz más irányú felhasználását. Ennek eredményeként cserélődtek ki az elhasználódott diavetítők, s magnetofonok.

A MOM mátészalkai üzemegységének Salvador Allende szocialista brigádja tanulóink számára a műanyag szemüveglencsék soron kívüli legyártását és szállítását, a debreceni OFOTÉRT Tóth Árpád brigádja pedig az azonnali becsiszolást vállalta. Ilyenformán a rendelés és átadás közötti idő mintegy 50—70%-kal megrövidül, a kiskereskedelmi árrés is eltűnik, s a korrekcióra szorult gyermek megfelelő segédesszközzel végezheti feladatát.

Az ÁÉV és a TANÉRT megyei egysége feladat- és gyakorlólapokat sokszorosít; nagyjelentőségű a Nyírségi Nyomda önzetlen munkája, melynek eredményeként 1. osztályos tanulóink — oktatásunk történetében először — olyan tankönyvhöz jutottak, melynek betűtípusai lényegesen nagyobbak az átlagosnál.

Évközben? Növendékeink a Furtai Népzene Együttes muzsikájában gyönyörködhetnek. Nagy sikert aratott a DATE Forgószél citerazenekara és táncegyüttese is házunkban. A Zsákai Művelődési Ház kézimunka szakkörének anyagát növendékeink, dolgozóink, hazai és külföldi vendégeink egyaránt megcsodálták.

Nemzetközi kapcsolataink tovább erősödtek. A Karl-Marx-stadti rehabilitációs centrum vezetői több napon át látogatták intézetünket. A vezetők kölcsönösen tájékoztat-

ták egymást a látássérültek oktatása során alkalmazott módszerekről, a szakmai képzés lehetőségeiről, a társadalmi beilleszkedés megkönnyítéséről. Egyet értettek abban, hogy a tömegkommunikációnak többet

kell tennie a látássérültek munkába állításáért, társadalmi szintű fogadásáért.

Hasonló témában folytatott eszmecserét intézetünk igazgatója a lublini gyengénlátók intézetében, ahol az új, nálunk

még nem alkalmazott siknagytók hasznosságáról is meggyőződött.

A lublini küldöttség november folyamán látogatja meg házunkat.

Éderné Iván Mária tanárnő

Tájékoztató az 1986. évi SZOT üdültetésről

Szövetségünk részére a SZOT Szanatóriumi és Üdültetési Főigazgatósága az 1986-os évben 103 személy részére az alábbi elosztás szerint nyújt beutalási lehetőséget.

10 házaspári beutaló — Hévíz, Nyomdász Gyógyüdülő — május 7—20., 2016,— Ft.

25 házaspári beutaló — Hajdúszoboszló, Hortobágy Gyógyüdülő C. épület — május 15—28., 2016,— Ft.

16 házaspári beutaló — Miskolc-Tapolca, Kikelet Üdülő A. épület — május 8—21., 2296,— Ft.

1 egyéni beutaló — Miskolc-Tapolca, Kikelet Üdülő A. épület — május 8—21., 1148,— Ft.

Amennyiben a házastárs nem szakszervezeti tag, a fent jelzett összegben felül 500,— Ft házastársi pótdíjat kell fizetnie.

Szövetségünk megyei szervezeteit a SZOT üdültetésre vonatkozólag körlevélben tájékoztattuk. Jelentkezni a lakóhely szerint illetékes megyei szervezetenél kell. Határidő: 1986. február 28.

Szövetségünk a tagság igényének figyelembevételével a korábbiakban eljárta a SZOT illetékes főigazgatóságánál, hogy a gyógyfürdői beutalók számát növelhessük. Sajnálattal állapítottuk meg az 1985. év folyamán, hogy a sokszor hangsúlyozott és általunk is messzeemenően támogatott üdülési igény ellenére a beutalástól számos visszalépés történt. Reméljük, hogy az 1986. évben beutalót az érdeklődés hiánya miatt nem leszünk kénytelenek másoknak átadni.

A korai határidő betartását azért kérjük, hogy a szükséges adminisztráció elvégzéséhez megfelelő idő álljon rendelkezésünkre.

Az üdülésre való jelentkezéseket kérjük, minél hamarabb juttassák el megyei szervezeteinkhez.

Gerdelics Ferenc

Felhívás utazásokra

ISZTAMBUL—BURSA

Utazás 1986. július 10-től július 15-ig (6 nap) repülőgéppel -autóbuszal

Részvételi díj: 16 650,— Ft.

Az összeg magába foglalja a valuta-, az útlevel- és a vizum-költségeket is.

AUSZTRIA—NSZK—FRANCIAORSZÁG

Utazás 1986. július 12-től július 19-ig (8 nap) autóbuszal.

Részvételi díj: 11 200,— Ft

Költőpénz 3 220,— Ft

Útlevel 450,— Ft

Összesen: 14 870,— Ft

Mindkét kirándulás ügyében érdeklődni lehet Köteles Györgynél szövetségünk budapesti székházában kedden és csütörtökön délután.

NAPOSPART—ISZTAMBUL—NAPOSPART

Utazás 1986. június 10—17-ig (8 nap) repülőgéppel és autóbuszal.

Részvételi díj felnőtteknek

10 300,— Ft

8 és 12 év közötti

gyermeknek 9 200,— Ft

Költőpénz 1 840,— Ft

Útlevelilleték 350,— Ft

Bulgáriában napi 1000,—Ft-nak megfelelő valuta váltható.

Ellátás: Naposparton teljes, Isztambulban félpanziós.

Elhelyezés: Naposparton 2 ágyas, Isztambulban 2—3 ágyas zuhanyozós szobákban.

Jelentkezni lehet január 31-ig munkanapokon a 275-136-os telefonszámon Hunyadi László sorstársnál.

**Sport- és
szabadidőruházat**

**Sport- és
szabadidőruházat**

**Sport- és
szabadidőruházat**

Gyártja:

SENIOR

VÁCI KÖTÖTTÁRUGYÁR

Tartalom:

A Vakok Világa c. folyóirat állandó rovatvezetőinek neve, a rovatok címe:

Dénes József: Sport rovat

Dr. Falvai Ferenc: Jogi rovat

Barna Zoltán: Zenei rovat

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

Seres Gáborné: Kulturális rovat

Kuminka Györgyné: Úttörő rovat

Seres Gáborné: Női rovat

Dr. Jáksó László: Politikai rovat

Kiss János: Egészségügyi rovat

<i>Lak István:</i>	ELNÖKSÉGI ÜLÉS	1
<i>Dr. Bódi István:</i>	NÉMET VAKÜGYI DELEGÁCIÓ LÁTOGATÁSA MAGYARORSZÁGON	2
	MEGYEI SZERVEZETEINK ÉLETÉBŐL	3
<i>Gerdelics Ferenc:</i>	TUDÓSÍTÁS SZÖVETSÉGÜNK MEGYEI SZERVEZETEINEK 1985. ÉVI TAGGYŰLÉSEIRŐL	7
<i>Seres Gáborné:</i>	SOMOGY BEMUTATKOZÁSA A FŐVÁROSBAN	15
<i>Csikós Zsuzsa:</i>	KIÁLTSUNK EGYÜTT, HANGOSAN DÉNES GÉZA ELBESZÉLÉSEI	16
<i>Seres Gáborné:</i>	ÖSSZEFOGLALÓ NÉHÁNY ORSZÁGOS RENDEZVÉNYRŐL	20
	ESEMÉNYNAPTÁR	21
	ATLÉTIKAI EURÓPA-BAJNOKSÁG RÓMÁBAN	21
<i>Kuminka Györgyné:</i>	KÖSZÖNJÜK! „HALLÓ! ITT DEBRECEN!”	25
	TÁJÉKOZTATÁS AZ 1986. ÉVI SZOT ÜDÜLTETÉSRŐL	27

SZÉP A FÉNYKÉP F O R T E P A P Í R O N

SCHÖN SIND DIE BILDER AUF F O R T E P H O T O P A P I E R

YOUR PICTURES ARE NICE ON F O R T E P H O T O P A P E R S

PHOTO FILMS
PHOTO
AND PAPERS

**FÉNYKÉPEZÉSHEZ HASZNÁLJA A FEKETE-FEHÉR ÉS SZÍNES
F O R T E - A N Y A G O K A T !**

**BENÜTZEN SIE ZUM PHOTOGRAPHIEREN DIE SCHWARZ-WEISSEN
UND FARBIGEN F O R T E M A T E R I A L I E N !**

**USE IT TO THE BLACK-AND-WHITE AND COLOR
P H O T O - M A T E R I A L S M A D E B Y F O R T E !**

F O R T E F O T O K É M I A I I P A R

**2601 VÁC, VÁM UTCA 3. PF. 100. TELEX: 22-5022
HUNGARY**

A VAKOK ÉS GYENGÉNLTŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK

FOLYÓIRATA

FŐSZERKESZTŐ: DR. JÁKSÓ LÁSZLÓ

FELELŐS KIADÓ: DR. BÓDI ISTVÁN FŐTITKÁR

SZERKESZTŐ: BARNA ZOLTÁN

MŰSZAKI SZERKESZTŐ: ORBÁN JÓZSEF

FOTÓ: LÉVAI ATTILA

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST XIV., MÁJUS 1. ÚT 47. TEL.: 210-440

60 0147 Pátria Nyomda — Felelős vezető: Vass Sándor vezérigazgató

2209-6765

